

## Ақпараттандыру объектілерін сыныптау қағидаларын және ақпараттандыру объектілерінің сыныптауышын бекіту туралы

Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрінің м.а. 2016 жылғы 28 қаңтардағы № 135 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2016 жылы 29 ақпанда № 13349 болып тіркелді.

"Ақпараттандыру туралы" 2015 жылғы 24 қарашадағы Қазақстан Республикасының Заңы 7-бабы 11) тармақшасына сәйкес, **БҰЙЫРАМЫН:**

1. Мыналар:

1) осы бұйрықтың 1-қосымшасына сәйкес ақпараттандыру объектілерін сыныптау қағидалары;

2) осы бұйрықтың 2-қосымшасына сәйкес ақпараттандыру объектілерінің сыныптауышы бекітілсін.

2. Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрлігінің Байланыс, ақпараттандыру және ақпарат комитетіне (Т.Б. Қазанғап):

1) осы бұйрықты Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркеуді;

2) осы бұйрық Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркелгеннен кейін оның көшірмелерін баспа және электрондық түрде күнтізбелік он күн ішінде мерзімді баспа басылымдарында және "Әділет" ақпараттық-құқықтық жүйесінде ресми жариялауға, сондай-ақ тіркелген бұйрықты алған күннен бастап күнтізбелік он күн ішінде Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің эталондық бақылау банкіне енгізу үшін Республикалық құқықтық ақпарат орталығына жіберуді;

3) осы бұйрықтың Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрлігінің интернет-ресурсында және мемлекеттік органдардың интранет-порталында орналастырылуын;

4) осы бұйрық Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркелгеннен кейін он жұмыс күні ішінде Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрлігінің Заң департаментіне осы бұйрықтың 2-тармағының 1), 2) және 3) тармақшаларында көзделген іс-шаралардың орындалуы туралы мәліметтерді ұсынуды қамтамасыз етсін.

3. Осы бұйрықтың орындалуын бақылау жетекшілік ететін Қазақстан Республикасының Инвестициялар және даму вице-министріне жүктелсін.

4. Осы бұйрық оның алғаш ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

## **Ақпараттандыру объектілерін сыныптау қағидасы**

### **1. Жалпы ережелер**

1. Осы Ақпараттандыру объектілерін сыныптау қағидасы (бұдан әрі - Қағида) " Ақпараттандыру туралы" 2015 жылғы 24 қарашадағы № 418-V Қазақстан Республикасының заңы (бұдан әрі - Заң) 7-бабының 11) тармақшасына сәйкес әзірленді және ақпараттандыру объектілерін сыныптауды жүргізу тәртібін айқындайды.

2. Ақпараттандыру объектілерін сыныптаудың негізгі қағидаттары:

- 1) бір мағыналылық - ақпараттандыру объектісі бір санатқа жатды;
- 2) негізділік - ақпараттандыру объектісін сыныптауды жүргізуген кезде санат сипаттамасының параметрін бағалаудың деректілігі, құжатамамен немесе нақты тексеру жолымен расталады;
- 3) хабардарлық - ақпараттандыру объектілерінің иелері немесе иеленушілері ақпараттандыру объектілерінің сыныбы туралы хабарландырылады;
- 4) қарқындылық – ақпараттандыру объектісінің сыныбы оны пайдалану мерзімі ішінде өзгереді;
- 5) айқындық – ақпараттандыру объектісін сыныптау процедуралары, санаттар, санаттардың сипаттамалары, санат сипаттамасының параметрлері мен санат сипаттамалары параметрлерінің индикаторлары нақты сипатталған, барлық ақпараттандыру объектілері бір мағыналы және дұрыс тұжырымдайды.

3. Осы Қағидаларда мынадай ұғымдар пайдаланылады:

- 1) ақпараттандыру объектісін сәйкестендіру (бұдан әрі - сәйкестендіру) - ақпараттандыру объектісін бұдан әрі сыныптау мақсаттары үшін ақпараттандыру объектісінің ақпараттандыру объектілерін сыныптаушы санаттарының біреуіне жатқызу;
- 2) ақпараттандыру объектісін сыныптау (бұдан әрі-сыныптау) – ақпараттандыру объектісінің сыныбын беру жөніндегі іс-шаралар жиынтығы;
- 3) ақпараттандыру объектісінің сыныбы - ақпараттандыру объектілерін сыныптау схемасына сәйкестігін бағалау нәтижелері бойынша берілген ақпараттандыру объектісі маңыздылығының дәйектелген деңгейі;

4) ақпараттандыру объектілерін сыныптау схемасы – ақпараттандыру объектілерінің белгіленген санат шеңберіндегі ақпараттандыру объектісі тобының талаптарына сәйкестігін бағалау тәсілі;

5) деректерді өңдеу және сақтаудың аппараттық құралдары – серверлік-жабдықты, дербес жұмыс станцияларын, дербес тасымалдау құрылғыларын және деректерді сақтау жүйелерін қоса алғанда, есептеу техникасы құралдары;

6) жалпы жүйелік бағдарламалық қамтамасыз ету - техникалық құралдардың, қолданбалы бағдарламалық қамтамасыз етуді әзірлеу мен жұмыс істеуінің, сервистік бағдарламалық өнімдердің, ақпараттық жүйелер мен интернет-ресурстардың аппараттық ресурстарын тиімді басқаруды қамтамасыз етуге арналған бағдарламалық өнім;

7) құжаттарды басып шығару мен көшіру құралдары – сканерлеу, көшіру және басып шығару құрылғылар жиынтығы;

8) санаты сипаттау параметрлері – ақпараттандыру объектісінің функционалдық, техникалық, сапалық немесе пайдалану сипаттамаларын бір мағыналы анықтайтын ақпараттандыру объектілерін сыныптаушының өлшемшарттары;

9) санат сипаттамасы параметрінің индикаторы – санат сипаттамасы параметрінің мәнін бағалау және өлшеу шарасы;

10) санат – ақпараттандыру объектісін қолдану саласы мен оның функционалдық мақсатына сәйкес сәйкестендіруге арналған ақпараттандыру объектілерін сыныптаушының жинақталған ақпараттандыру объектілерінің тобы;

11) санаттың сипаттамасы – сомалық мәні ақпараттандыру объектісінің тобын айқындайтын, ақпараттандыру объектісін сипаттайтын ақпараттандыру объектілерін сыныптаушының ерекшелендіру параметрлерінің жиынтығы;

12) санат сипаттамасының қосалқы параметрі - ақпараттандыру объектісінің белгілі ерекшеліктерін сипаттайтын бір жалпы параметрде бірнеше жеке параметрлерді біріктіретін біртекті өлшемшарттардың жиынтығы;

13) серверлік үй-жай мен оның инженерлік инфрақұрылымы – серверлік, желілік жабдықты және құрылымдалған кәбілдік жүйелер жабдығын, сондай-ақ ақпаратты жіберу құралдарын, локальдық есептеу желілерін, Интернетке және мемлекеттік органдардың бірыңғай көліктік ортасына қолжетімділікті қамтамасыз ету құралдарын қоса алғанда, байланыс құралдарын орналастыру мен жұмыс істеуіне арналған үй-жайлар кешені.

4. "Электрондық үкіметтің" сервистік интеграторы сыныптау кезінде мемлекеттік органдарға консультациялық және тәжірибелік көмек көрсетеді.

5. Сыныптау мақсатында ақпараттандыру объектілерін сыныптаушының (бұдан әрі - сыныптаушы) құрылымдық элементтері негізінде ақпараттандыру объектілерінің сипаттамаларын, мүмкіндіктері мен ерекшеліктерін бағалау және салыстыру жүргізіледі:

- 1) санатын;
  - 2) санат сипаттамаларын;
  - 3) санат сипаттамалары параметрлерін;
  - 4) санат сипаттамалары параметрлерінің индикаторларын.
6. Сыныптау мынадай санаттар шеңберінде жүзеге асырылады:

- 1) электрондық ақпараттық ресурс;
- 2) бағдарламалық қамтамасыз ету;  
қолданбалы бағдарламалық қамтамасыз ету;  
жалпы жүйелік бағдарламалық қамтамасыз ету;
- 3) ақпараттық-коммуникациялық инфрақұрылым;  
деректерді өңдеу мен сақтаудың аппараттық құралдары;  
құжаттарды басып шығару және көшіру құралдары;  
серверлік үй-жай мен оның инженерлік инфрақұрылымы;  
байланыс арналары мен телекоммуникациялық инфрақұрылым.

7. Санаттардың әрбір сипаттамасы санат сипаттамасының тек қана бір басты параметрін қамтиды.

8. Санат сипаттамасының қосалқы параметрі басқа санаттар сипаттамаларының параметрлеріне сілтемелерді қамтиды.

## **2. Ақпараттандыру объектілерін сыныптау тәртібі**

9. Мемлекеттік органдар "электрондық үкіметтің" ақпараттандыру объектілерін сыныптауды осы Қағидаға сәйкес ақпараттандыру объектілерін сыныптаушының негізінде (бұдан әрі - сыныптауыш) жүргізеді.

10. Мемлекеттік емес ақпараттандыру объектілерінің иелері немесе иеленушілері сыныптауды осы Қағидаға сәйкес және сыныптауыштың негізінде өз бастамасы бойынша жүргізеді.

11. Сыныптау сәйкестендіру нәтижелері бойынша жүргізіледі.

12. Сәйкестендіру ақпараттандыру объектісін сипаты бойынша осы Қағидаға 1-қосымшаға сәйкес сыныптаушы санаттарының сипаттамасына барынша үйлесімдіге жатқызу жолымен жүзеге асырылады.

13. Сыныптау белгілі бір біліктілік санатына қатысты ақпараттандыру объектілерінің сипаттамасы мен параметрлерін дәйекті қарау және бағалау негізделген.

14. Класс әрбір біліктілік санаты үшін бірегей болып табылатын сипаттамалар және параметрлер жиынтығына сәйкес ақпараттандыру объектілерінің жай-күйін бағалау нәтижелері бойынша анықталады.

15. Егер параметрді бағалау, сәйкес келетін индикаторды айқындау немесе параметрдің таңдалған мағынасын негіздеу мүмкін болмаған жағдайда, параметрдің ең аз мағынасы қойылады.

16. Санат сипаттамасының әрбір параметрінің бағаланатын санат сипаттамасына арналған санат сипаттамасы параметрінің маңыздылығы деңгейіне байланысты айқындалатын салмақ коэффициенті болады.

17. Маңыздылық деңгейіне байланысты санат сипаттамасы параметрлері мыналарға бөлінеді:

- 1) басты – салмақ коэффициенті 1,5 бал;
- 2) негізгі - салмақ коэффициенті 1 бал;
- 3) базалық - салмақ коэффициенті 0,5 бал.

18. Санат сипаттамасы параметрлері индикаторларының берілетін балдарының сомалық бағасы олардың салмақ коэффициенттерін ескере отырып, ақпараттандыру объектісінің сыныбын анықтайды.

19. "Электрондық үкіметтің" архитектуралық порталында "электрондық үкіметтің" ақпараттандыру объектісін сыныптау автоматты режимде Заңның 7-бабының 30) тармақшасына сәйкес бекітілетін Мемлекеттік органдардың ақпараттық жүйелерін тіркеу, "электрондық үкіметтің" ақпараттандыру объектілері туралы мәліметтерді есепке алу және "электрондық үкіметтің" ақпараттандыру объектілері техникалық құжаттамасының электрондық көшірмелерін орналастыру қағидаларына сәйкес жүргізіледі.

20. "Электрондық үкіметтің" ақпараттандыру объектісін сыныптау:

- 1) мемлекеттік органның архитектурасын әзірлеу кезеңінде;
- 2) мемлекеттік органның архитектурасын әзірлемейтін мемлекеттік органдарға арналған жобалау құжаттамасын, конкурстық немесе техникалық құжаттаманы әзірлеген кезден;
- 3) ақпараттандыру объектісін сыныптау кезінде қаралатын санат сипаттамалары мен санат сипаттамалары параметрлеріне ықпал ететін ақпараттандыру объектісінің ерекшеліктерін өзгерткен және өзгерістерді тиісті құжаттамалық растауы болған жағдайда жүргізіледі.

21. "Электрондық үкіметтің" сервистік интеграторы мемлекеттік емес ақпараттандыру объектілері иелерінің немесе иеленушілерінің сұрау салулары негізінде ақпараттандыру объектілерін сыныптауды жүргізу дұрыстығын бағалайды.

22. Сыныбы ақпараттандыру объектісінің барлық ақпараттандыру субъектілері үшін объективті маңыздылық деңгейін анықтайды.

23. Ақпараттандыру объектісі үшін сыныбы жалпы оның компоненттері мен қосалқы бөліктерін ескере отырып айқындалады.

24. Ақпараттандыру объектісінің сыныбын есептеу осы Қағидаларға 2-қосымшаға сәйкес ақпараттандыру объектілерін сыныптау схемасына сәйкес орындалады.

25. Ақпараттандыру объектілерін сыныптау нәтижелері:

- 1) ақпараттандырудың жай-күйін мониторингілеу және талдау;

2) Заңның 6-бабының 3) тармақшасына сәйкес бекітілетін Ақпараттық-коммуникациялық технологиялар және ақпараттық қауіпсіздікті қамтамасыз ету саласындағы бірыңғай талаптарға сәйкес ақпараттандыру объектілерінің белгілі сыныбы үшін пайдаланылатын талаптарды анықтау үшін қолданылады.

Ақпараттандыру объектілерін  
сыныптау қағидасына  
1-қосымша

## Ақпараттандыру объектілерін сыныптаушы санаттарының сипаттамасы

Коды	Ақпараттандыру объектілерін сыныптаушы санаттарының атауы
1. Электронды ақпараттық ресурс	
1.1.	Жеке және заңды тұлғалардың сәйкестендеру деректері
1.2.	Жеке және заңды тұлғалардың мүліктері мен мүліктік құқықтары туралы деректер
1.3.	Жеке және заңды тұлғалардың білімі мен біліктілігі туралы деректер
1.4.	Жеке тұлғалардың туыстық байланыстары туралы деректер
1.5.	Мемлекеттік органдармен өзара әрекеттілік туралы деректер
1.6.	Жылжымайтын мүлік объектілері туралы деректер
1.7.	Инфрақұрылым объектілері туралы деректер
1.8.	Көлік құралдары туралы деректер
1.9.	Кірістер мен шығыстар туралы деректер
1.10.	Мемлекеттік органдардың қызметі туралы деректер
1.11.	Жеке кәсіпкерлер мен заңды тұлғалардың қызметі туралы деректер
1.12.	Шарттық және өзге міндеттемелер туралы деректер
2. Қолданбалы бағдарламалық қамсыздандыру	
2.1.	Әмбебап қолданбалы бағдарламалық қамсыздандыру
2.1.1.	Стратегиялық басқару (SM, Strategy Management)
2.1.1.1.	Бизнес-жоспарлау жүйесі (PLN, Business Planning system)
2.1.1.2.	Кәсіпорынның тиімділігін басқару (EPM, Enterprise Performance Management)
2.1.1.3.	Шешімдер қабылдауды қолдау жүйесі (DSS, Decision Support System)
2.1.1.4.	Тәуекелдерді басқару жүйесі (RMS, Risk Management System)
2.1.1.5.	Бизнес-аналитика (BI, Business Intelligence)
2.1.1.5.1.	Нақты уақыттағы талдамалық өңдеу (OLAP, Online Analytical Processing)
2.1.1.5.2.	Болжам және үлгілеу жүйесі (FMS, Forecasting and Modeling System)
2.1.1.5.3.	Есептемені қалыптастыру және агрегирлеу құралдары (ERMS, Enterprise Reporting Management Services)
2.1.2.	Қаржы-шаруашылық қызметті басқару
2.1.2.1.	Кәсіпорынның ресурстарын жоспарлау (ERP, Enterprise Resource Planning)
2.1.2.2.	Персоналды басқару жүйесі (HRM, Human Resource Management)
2.1.2.2.1.	Қызметкерлердің өзіне-өзі қызмет көрсету жүйесі (ESS, Employee Self-Service Management)
2.1.2.2.2.	Корпоративтік оқытуды басқару жүйесі (ELMS, Enterprise Learning Management System)

2.1.2.2.3.	Жұмыс уақытын есептеу жүйесі (TTS, Time Tracking Software)
2.1.2.2.4.	Кадрлық есеп жүйесі (PPS, Payroll Processing System)
2.1.2.2.5.	Персоналдың дарынын, карьерасын және жалғастырушылығын басқару (TMS, Talent Management System)
2.1.2.2.6.	Сыйақыларды басқару (CMMS, CoMpenSation Management System)
2.1.2.2.7.	Жеңілдікті және әлеуметтік бағдарламаларды басқару (BMS, Benefits Management System)
2.1.2.2.8.	Іс-сапарларды басқару жүйесі (TRMS, TRavel Management System)
2.1.2.2.9.	Персоналды таңдау және қабылдау жүйесі (RMS, Recruiting Management System)
2.1.2.2.10.	Еңбек қауіпсіздігі мен денсаулық қорғауды басқару жүйесі (EHSS, Enterprise Health Safety System)
2.1.2.2.11.	Персоналды бағалау және аттестаттау тиімділігін басқару (PMS, Performance Management System)
2.1.2.2.12.	Персоналды дамыту және кадрлық резервті басқару (PDS, Personnel Development System)
2.1.2.3.	Заң және құқықтық қамсыздандыру жүйесі (LMLSS, Legal Management and Legal Support System)
2.1.2.4	Қаржы ақпараттық жүйелер (FIS, Financial Information System)
2.1.2.4.1.	Автоматтандырылған есептеу жүйесі (Billing Management System, BMS)
2.1.2.4.2.	Бухгалтерлік есепті автоматтандыру жүйесі (AMS, Accounting Management System)
2.1.2.4.3.	Сақтандыруды басқару жүйесі (ISMS, InSurance Management Systems)
2.1.2.4.4.	Инвестицияларды басқару жүйесі (IVMS, InVestment Management Systems)
2.1.2.4.5.	Төлемдерді басқару жүйесі (PYMS, PaYment Management Systems)
2.1.2.4.6.	Салықтарды басқару жүйесі (TXMS, TaXation Management System)
2.1.2.5.	Ахуалдық орталық (SOC, Security Operation Center)
2.1.2.6.	ИТ-қызметті басқару жүйесі (ITSM, Information Technology Service Management)
2.1.2.7.	Сервис деңгейін басқару құралдары (SLM, Service Level Management)
2.1.2.8.	Жария ету және мониторинг құралдары (AMT, Alerts and Monitoring Tools)
2.1.2.9.	Ақаулықтарды басқару (FMS, Fault Management System)
2.1.2.10.	Ақпараттандыру бойынша активтерді басқару (ITAMS, IT Asset Management System)
2.1.2.11.	Лицензияларды басқару (LMS, License Management System)
2.1.2.12.	Қолдау қызметінің құралдары (SDT, Service Desk Tools)
2.1.2.13.	Сатып алуларды басқару жүйесі (PSS, Procurement Planning System)
2.1.2.14.	Өндірістік активтерді басқару (EAM, Enterprise Asset Management)
2.1.2.14.1.	Аукциондарды ұйымдастыру және қаражат жинау жүйесі (AFMS, Auction and Fundraiser Management Software)
2.1.2.14.2.	Күрделі құрылысты басқару жүйесі (CCMS, Capital Construction Management System)
2.1.2.14.3.	Коммуналдық меншікті басқару құралдары (UMS, Utilities Management System)
2.1.2.15.	Жобаларды басқару құралдары (EPPM, Enterprise Project and Portfolio Management)
2.1.2.16.	Логистика мен дистрибуцияны басқару (LDM, Logistics and Distribution Management)
2.1.2.16.1.	Жеткізулер тізбегін басқару (SCM, Supply Chain Management)

2.1.2.16.2	Жеткізушілермен өзара әрекеттестікті басқару (SRM, Supplier Relationship Management)
2.1.2.16.3	Логистикалық ақпараттық жүйелер (LGMS, Logistics Management System)
2.1.2.16.4	Қойманы басқару жүйесі (WMS, Warehouse management)
2.1.2.17.	Автокөлік қауіпсіздігі мен оны бақылау жүйесі (TMS, Transportation Management Systems)
2.1.2.17.1	Көлік құралдары мен құралдандыруды басқару жүйесі (MRO, Maintenance, Repair and Operations)
2.1.2.17.2	Автошаруашылықты басқару жүйесі (FMS, Fleet Management System)
2.1.2.17.3	Жөндеулерді кешенді басқару (TPM, Total Productive Maintenance)
2.1.3.	Қызметті ақпараттық қамсыздандыру (IMS, Information Management System)
2.1.3.1.	Корпоративтік ақпаратты басқару (ECM, Enterprise Content Management)
2.1.3.2.	Білімдер базалары (KBS, Knowledge Base System)
2.1.3.3.	Ақпараттық-анықтамалық жүйе (RMS, Reference Management System)
2.1.3.4.	Ақпараттық-іздеу жүйесі (IRS, Information Retrieval Systems)
2.1.3.5.	Электрондық сөздіктер (EDS, Electronic Dictionary Software)
2.1.3.6.	Жазбаларды басқару жүйесі (RM, Records Management)
2.1.4.	Өндірісті басқару жүйесі (MES, Manufacturing Execution System)
2.1.4.1.	Диспетчерлік басқару және деректерді жинау (SCADA, Supervisory Control and Data Acquisition)
2.1.4.2.	Өндірістік үдерістер мониторингінің жүйесі (MMPS, Monitoring of Manufacturing Processes System)
2.1.4.3.	Тауарлық ақпаратты кодтау құралдары (PCLS, Product Coding and Labeling Software)
2.1.4.3.1.	Бар-кодтау құралдары (BCS, Bar Coding Software)
2.1.4.3.2.	Таңбалау құралдары (LMS, Label Making Software)
2.1.4.4.	Өндірісті диспетчерлендіру және өнімді жедел есепке қою (CAM, Computer-Aided Manufacturing)
2.1.5.	Қызметті қамсыздандыру
2.1.5.1.	Операцияларды қолдау жүйесі (OSS, Operation Support System)
2.1.5.2.	Ішкі бақылауды жедел басқару (OPCS, Operation Process Control System)
2.1.5.3.	Жобаларды басқару жүйесі (PMS, Project Management System)
2.1.5.4.	Электрондық құжат алмасу жүйесі (DMS, Document Management System)
2.1.5.5.	Тапсырмаларды басқару және бақылау (TKMS, Task Management Software)
2.1.6.	Тұтынушылармен өзара қатынасты басқару (CRM, Customer Relationship Management)
2.1.6.1.	Байланыс-орталығы жүйесі (CCCS, Customer Contact Center System)
2.1.6.2.	Тұтынушыларға қызмет көрсету орталықтары жүйесі (CECS, Customer Engagement Center System)
2.1.6.3.	Дистанциялық қызмет көрсету (CSAS, Customer Service Automation System)
2.1.6.4.	Тұтынушылар туралы ақпаратты талдау (CIA, Customer Information Analysis)
2.1.6.5.	Клиенттер мен шоттарды басқару (CAM, Customer Account Management)
2.1.6.6.	Қоғамдық пікірді талдау (SRM, Social Relationship Management)



2.1.6.7.	Тұтынушылардың байланыстары мен профильдерін басқару (CCPM, Customer Contact and Profile Management)
2.1.6.8.	Тұтынушалармен кері байланыс (EFM, Enterprise Feedback Management)
2.1.6.9.	Электрондық кезекті басқару (EQMS, Electronic Queue Management Systems)
2.1.6.10.	Сауалнама жүргізу және сұрастыру құралдары (OSM, Online Survey Management)
2.1.6.11.	Жіберілімдерді басқару жүйесі (CAMS, CAmpaign Management System)
2.1.7.	Пайдаланушылық және көмекші құралдар (USR, Users Tools)
2.1.7.1.	Кеңсе қызметін автоматтандыру құралдары (OFS, Office Suite)
2.1.7.1.1.	Мәтіндік редактор (WPS, Word Processing Software)
2.1.7.1.2.	Кестелік редактор (SPS, Spreadsheet Processing Software)
2.1.7.1.3.	Іскерлік графика және презентациялар редакторы (PPS, Presentation Processing Software)
2.1.7.1.4.	Графикалық редактор (GES, Graphic Editing Software)
2.1.7.1.5.	Жоспарлаушы күнтізбе (PIM, Personal Information Manager)
2.1.7.1.6.	Органайзерді басқару құралдары (CTMS, Contact Manager Software)
2.1.7.1.7.	Аударма құралдары (TT, Translation Tools)
2.1.7.1.8.	Файлдық менеджерлер (FMT, File Management Tools)
2.1.7.2.	Веб-браузер (WBS, Web Browser Software)
2.1.7.3.	Файлдарды жіберу құралдары (MFTS, Managed File Transfer Software)
2.1.8.	Ұжымдық жұмыстар құралдары (CSCW, Computer-Supported Cooperative Work)
2.1.8.1.	Бейнеконференциялар жүйесі (VCS, Video Conference System)
2.1.8.2.	Хабарламалармен шұғыл алмасу жүйесі (IMS, Instant Messaging System)
2.1.8.3.	Электрондық пошта алмасу құралдары (EMS, Electronic Mail Software)
2.1.8.4.	Корпоративтік ақпараттық портал (EIP, Enterprise Information Portal)
2.1.8.5.	Блог және баспа платформасы (BPP, Blogging and Publishing Platforms)
2.1.8.6.	Әлеуметтік коммуникациялардың корпоративтік құралы (ESNS, Enterprise Social Networking Software)
2.2	Мамандандырылған қолданбалы бағдарламалық қамсыздандыру
2.2.1.	Мемлекеттік басқару
2.2.1.1.	Мемлекеттік қызметтер және рұқсат беру құжаттары
2.2.1.2.	Кәсіпкерлікті мемлекеттік қолдау
2.2.1.3.	Мемлекеттің қарыздары мен міндеттемелерін басқару
2.2.1.4.	Бақылау және қадағалау
2.2.2.	Азаматтық, миграция және иммиграция
2.2.3.	Тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық
2.2.4.	Денсаулық қорғау
2.2.5.	Мәдениет және бұқаралық ақпарат құралдары
2.2.6.	Халықаралық қатынастар
2.2.7.	Ғылым және инновациялар
2.2.8.	Ұлттық қауіпсіздік
2.2.9.	Білім беру
2.2.10.	Қоршаған ортаны қорғау
2.2.11.	Құқықтық тәртіпті қорғау

2.2.12.	Табиғат қорлары
2.2.13.	Өнеркәсіп
2.2.14.	Телекоммуникациялар, байланыс және пошта қызметтері
2.2.15.	Ауыл шаруашылығы
2.2.16.	Халықты әлеуметтік қамсыздандыру
2.2.17.	Спорт
2.2.18.	Туризм
2.2.19.	Сауда
2.2.20.	Көлік және қаттап тастау
2.2.21.	Халықты жұмысқа орналастыру және еңбекпен қамту
2.2.22.	Қаржы және экономикалық даму
2.2.23.	Энергетика
2.2.24.	Әділет
3.	Жалпы жүйелік бағдарламалық қамсыздандыру
3.1.	Операциялық жүйелер (OS, Operation System)
3.2.	Бұлтты инфрақұрылымды және виртуализацияны басқару құралдары (CVMS, Cloud and Virtualization Management Software)
3.2.1.	Бұлтты инфрақұрылымды басқару құралдары (CIMS, Cloud Infrastructure Management Software)
3.2.2.	Аппараттық виртуализация құралдары (HVS, Hardware Virtualization Software)
3.2.3.	Бағдарламалық виртуализация құралдары (SWVS, SoftWare Virtualization Software)
3.2.4.	Деректер қоймаларын виртуализациялау құралдары (STVS, SStorage Virtualization Software)
3.3.	Корпоративтік мобильдік құрылғыларды басқару (EMM, Enterprise Mobile Management)
3.3.1.	Корпоративтік мобильдік қосымшаларға арналған платформа (MEAP, Mobile Enterprise Application Platform)
3.3.2.	Мобильдік құрылғыларды басқару құралдары (MDMS, Mobile Device Management Software)
3.4.	Геоақпараттық жүйе (GIS, Geographic Information System )
3.5.	Деректерді басқару (DM, Data Management)
3.5.1.	Деректер қорын басқару жүйесі (DBMS, Data Base Management System)
3.5.2.	Деректер қоймасы (DW, Data Warehouse)
3.5.3.	Негізгі деректерді басқару (MDM, Master Data Management)
3.5.4.	Нормативтік-анықтамалық ақпаратты басқару (RDM, Reference Data Management)
3.5.5.	Контентті басқару жүйесі (CMS, Content Management System)
3.5.6.	Деректерді енгізу нысандарын басқару құралдары (EFMS, Electronic Forms Management Software)
3.5.7.	Құжаттарды ағындық тану құралдары (OCRS, Optical Character Recognition Services)
3.5.8.	Деректерді шығару, түрлендіру және жүктеу құралдары (ETLS, Extract Transform Load Services)
3.5.9.	Деректер сапасын басқару (DQM, Data Quality Management)
3.5.10.	Деректерді мұрағаттау құралдары (AMS, Archive Management Tools)
3.5.11.	Резервтік көшіру құралдары (BMS, Backup Management Tools)
3.5.12.	Деректерді сақтауды оптимизациялау құралдары (SOT, Storage Optimization Tools)
3.5.13.	Деректерді жинау құралдары (DMT, Data Mining Tools)
3.5.14.	Деректерді конверсиялау құралдары (DCVT, Data ConVersion Tools)

3.5.15.	Деректерді қысу құралдары (DCT, Data Compression Tools)
3.6.	Бағдарламалық қамсыздандыруды әзірлеуді басқару (AMT, Application Management Tools)
3.6.1.	Бағдарламалық қамсыздандыруды әзірлеу құралдары (ADT, Application Development Tools)
3.6.2.	Бағдарламалық қамсыздандырудың өмірлік циклын басқару құралдары (ALMS, AppLication Management Software)
3.6.3.	Бағдарламалық қамсыздандыруды тестілеу құралдары (ATS, Application Testing Software)
3.6.4.	Бағдарламалық қамсыздандырудың өнімділігін басқару құралдары (APMT, Application Performance Management Tools)
3.6.5.	Бағдарламалық қамсыздандыруға қойылатын талаптарды басқару құралдары (RMT, Requirements Management Tool)
3.6.6.	Бағдарламалық қамсыздандырудың сапасын басқару құралдары (QMSS, Quality Management System Software)
3.6.7.	Бағдарламалық қамсыздандыруды жобалау құралдары (CASE, Computer-Aided Software Engineering)
3.6.8.	Бағдарламалық қамсыздандырудың конфигурациясын басқару құралдары (SCM, Software Configuration Management)
3.6.8.1.	Нұсқаларда басқару жүйесі (VCS, Version Control Software)
3.7.	Интеграция және ақпараттық өзара әрекеттестік құралдары (IMS, Integration Management Software)
3.7.1.	Корпоративтік қосымшалар интеграциясы (EAI, Enterprise Application Integration)
3.7.2.	Корпоративтік сервистік шина (ESB, Enterprise Service Bus)
3.7.3.	Хабарламалар кезегімен алмасу құралдары (MQS, Message Queue Software)
3.7.4.	Бизнес-үдерістер интеграциясы құралдары (BPIS, Business Process Integration Software)
3.7.5.	Бизнес-үдерістердің жай-күй мониторингі (BAMS, Business Activity Management System )
3.8.	Бизнес-үдерістерді басқару (BPMS, Business Process Management System)
3.8.1.	Бизнес-қағидаларды басқару (BRMS, Business Rules Management System)
3.8.2.	Бизнес-үдерістерді талдау құралдары (BPAT, Business Process Analysis Tools)
3.9.	Қауіпсіздікті басқару (SMT, Security Management Tools)
3.9.1.	Ақпараттың тарап кетпеуінің алдын алу жүйесі (DLP, Data Leak Prevention)
3.9.2.	Кірулерді болдырмау жүйесі (HIPS, Host-based Intrusion Prevention System)
3.9.3.	Вируске қарсы құралдар (AVR, Antivirus)
3.9.4.	Спамға қарсы құралдары (ASGS, Anti-Spam Filter Software)
3.9.5.	Желіаралық экранның қауіпсіздік менеджері (FSM, Firewall Security Manager)
3.9.6.	Ішкі қатерлерден келетін құпия ақпаратты қорғау (IPC, Information Protection and Control)
3.9.7.	Сәйкестендіруді және қолжетімділікті басқару (IAM, Identity and Account Management)
3.9.8.	Желіні басқару және мониторингтеу құралдары (NNM, Network Node Manager)
3.9.9.	Диагностика құралдары (DT, Diagnostic Tools)
3.9.10.	Биометриялық сәйкестендіру жүйесі (BIDS, Biometric Identification System)
3.9.11.	Бейнебақылау жүйесі (VMS, Video Monitoring System)
3.9.12.	Каталогтар қызметі (ADS, Active Directory Service)
3.9.13.	Электрондық цифрлы қолтаңба инфрақұрылымы (PKI, Public Key Infrastructure)
3.9.14.	Ақпараттық қауіпсіздіктің инциденттері мен оқиғаларын басқару жүйелері (SIEM, Security Information and Event Management)

3.10.	Утилиттер (UTL, UTiLities)
3.10.1.	Кіріктірме бағдарламалық қамсыздандыру (FWR, FirmWaRe)
3.10.2.	Бірыңғай уақыт жүйесі (CTSS, Compatible Time-Sharing System)
4. Деректерді өңдеу және сақтаудың аппараттық құралдары	
4.1.	Деректерді өңдеу құралдары
4.1.1.	Кіріктірме компьютер
4.1.2.	Консоль
4.1.3.	Мобильді телефон
4.1.4.	Моноблок
4.1.5.	Мэйнфрейм
4.1.6.	Нетбук
4.1.7.	Ноутбук
4.1.8.	Планшет
4.1.9.	Жұмыс станциясы
4.1.10.	Сервер
4.1.11.	Жұқа клиент
4.2.	Деректерді сақтау құралдары
4.2.1.	Деректерді сақтау жүйесі
4.2.2.	Деректерді желілік жинақтаушы
4.2.3.	Ленталық библиотека
4.2.4.	Сыртқы қатты диск
5. Деректерлі басып шығу және көшіру құралдары	
5.1.	Көшіру аппараты
5.2.	Мультифункционалды құрылғы
5.3.	Плоттер
5.4.	Принтер
5.5.	Сканер
5.6.	Факсимильді аппарат
5.7.	Ламинатор
5.8.	Мұқабаға арналған машина
5.9.	Шредер (қағаз жойғыш)
6. Серверлік орынжай және оның инженерлік инфрақұрылымы	
6.1.	Аккумуляторлық батарея
6.2.	Дизель-генератор
6.3.	Үздіксіз қоректендіру көзі
6.4.	Кондиционер
6.5.	Резервтік қоректендіру көзі
6.6.	Желілік фильтр
6.7.	Бейнекадағалау жүйесі
6.8.	Қолжетімділікті бақылау жүйесі
6.9.	Салқындату жүйесі
6.10.	Өрт сөндіру жүйесі

6.11.	Серверлік шкаф
6.12.	Телекоммуникациялық шкаф
6.13.	Электр тарату жабдығы
7. Байланыс каналдары және телекоммуникациялық инфрақұрылым	
7.1.	Автоматтық телефон станциясы
7.2.	Шуыл генераторы
7.3.	Коммутациялық панель
7.4.	Бағдарлағыш
7.5.	Модем
7.6.	Желілік кабель (коммутациялық шнур)
7.7.	Желілік коммутатор
7.8.	Желілік концентратор
7.9.	Радиоэлектрлік басу жүйелері
7.10.	Телефон аппараты
7.11.	Телефон фильтрі
7.12.	Ішкі байланыс құрылғылары (интерком, домофон)

Ақпараттандыру объектілерін  
сыныптау қағидасына  
2-қосымша

## Ақпараттандыру объектілерін сыныптау схмасы

### 1. Электрондық ақпараттық ресурсты сыныптау схемасы:

Электрондық ақпараттық ресурс үшін сақталатын ақпараттың ауқымдылығымен, тұтастығымен және маңыздылығымен айқындалатын 3 сынып белгіленеді, оның ішінде :

1 сынып (ең жоғары): алғашқы және (немесе) эталонды электрондық ақпараттық ресурс – электрондық ақпараттық ресурстың қолжетімсіздігі, жойылуы немесе жарамсыздығы елеулі жағымсыз әлеуметтік, саяси немесе экономикалық салдарға және электрондық ақпараттық ресурсты пайдаланушы үшін функциялардың бөлігін орындау мүмкінсіздігіне әкеледі;

2 сынып: қайталама электрондық ақпараттық ресурс – электрондық ақпараттық ресурстың қолжетімсіздігі, жойылуы немесе жарамсыздығы орташа жағымсыз әлеуметтік, саяси немесе экономикалық салдарға, өнімділіктің төмендеуіне және (немесе) электрондық ақпараттық ресурсты пайдаланушы үшін функциялардың бөлігін орындау мүмкінсіздігіне әкеледі;

3 сынып (ең төмен): операциялық немесе туынды электрондық ақпараттық ресурс – электрондық ақпараттық ресурстың қолжетімсіздігі, жойылуы немесе жарамсыздығы электрондық ақпараттық ресурсты пайдаланушы үшін елеулі салдарға әкелмейді.

"Электрондық ақпараттық ресурс" 1-санатының сыныптамалық сипаттамасы	Ауқымы	Тұтастығы	Маңыздылығы
--	--------	-----------	-------------

Сынып деңгейі	Жоғары [2.1;3]	Орташа [1.1;2]	Төмен [0.5;1]	Жоғары [2,6;3,5 ]	Орташа [1,4;2,5 ]	Төмен [0,4; 1,3]	Жоғары [3,6;4,5 ]	Орташа [2,5;3,5 ]	Төмен [1,2; 2,4]
Алғашқы және эталонды электрондық ақпараттық ресурс	X			X			X		
Қайталама электрондық ақпараттық ресурс		X			X		X		
Операциялық немесе туынды электрондық ақпараттық ресурс			X		X			X	

## 2. Қолданбалы бағдарламалық қамтамасыз етуді сыныптау схемасы:

Қолданбалы бағдарламалық қамсыздандыру функционалдығының қамтумен, күрделілігімен, маңыздылығымен және құндылығымен сәйкес айқындалатын қолданбалы бағдарламалық қамсыздандыру үшін 3 сынып белгіленеді, оның ішінде:

1 сынып (ең жоғары): басымдығы жоғары қолданбалы бағдарламалық қамсыздандыру – аса маңызды ақпараттық жүйелері, интернет-ресурстары мен бағдарламалық өнімдері жұмыс істеуінің бұзылуы немесе тоқтауы әлеуметтік және (немесе) техногендік сипаттағы төтенше жағдайларға немесе Қазақстан Республикасының қорғанысы, қауіпсіздігі, халықаралық қатынастары, экономикасы, шаруашылығының жеке салалары, инфрақұрылымы үшін немесе тиісті аумақтарда тұрып жатқан халықтың тіршілік әрекетіне елеулі жағымсыз салдарға әкеледі;

2 сынып: басымдығы орташа қолданбалы бағдарламалық қамсыздандыру – ауқымды ведомствоаралық және ведомстволық ақпараттық жүйелер, интернет-ресурстар мен бағдарламалық өнімдер, олардың істен шығуы бір немесе бірнеше мемлекеттік органдар қызметі тиімділігінің және нәтижелілігінің төмендеуіне әкеледі және Қазақстан Республикасының үкіметіне, азаматтарына және коммерциялық ұйымдарына материалдық залал келтіруі мүмкін;

3 сынып (ең төмен): басымдығы төмен қолданбалы бағдарламалық қамсыздандыру – ведомстволық үлгілік ақпараттық жүйелер, интернет-ресурстар мен пайдаланушылық бағдарламалық өнімдер, олардың істен шығуы бір мемлекеттік органның немесе оның жеке құрылымдық бөлімшесінің қызметіне ең төмен әсер етеді.

"Қолданбалы бағдарламалық қамсыздандыру" 2-санатының сыныптамалық сипаттамасы	Қамтуы			Күрделілігі		
Сынып деңгейі	Жоғары [1.6;2.5]	Орташа [1.1;1.5]	Төмен [0.6;1]	Жоғары [2.1;3]	Орташа [1.1;2]	Төмен [0.4;1]
Басымдығы жоғары қолданбалы бағдарламалық қамсыздандыру	X			X		
Басымдығы орташа қолданбалы бағдарламалық қамсыздандыру		X			X	
Басымдығы төмен қолданбалы бағдарламалық қамсыздандыру		X			X	

### кестенің жалғасы

Маңыздылығы			Құндылығы		
Жоғары [3.1;4]	Орташа [2.1;3]	Төмен [0.5;2]	Жоғары [2.6;3.5]	Орташа [1.6;2.5]	Төмен [0.2;1.5]
X			X		
	X		X		
		X			X

### 3. Жалпы жүйелік және қамсыздандыру қамтамасыз етуді сыныптау схемасы:

Жалпы жүйелік және қамсыздандыру қамтамасыз ету үшін бағдарламалық қамтамасыз етудің қуаттылығы мен әмбебаптығына сәйкес айқындалатын 3 топ белгіленеді:

1 сынып (ең жоғары): тұғырнамалық және қамсыздандыру қамтамасыз ету – 1 және 2 топтағы қолданбалы бағдарламалық қамтамасыз етуді әзірлеуге және пайдалануға бағытталған өнеркәсіптік ауқымды бағдарламалық қамтамасыз ету;

2 сынып (ең төмен): жүйелік бағдарламалық қамтамасыз ету - кіші жұмыс топтары мен жеке жұмыс станцияларының, сондай-ақ 3 топтағы қолданбалы бағдарламалық қамтамасыз етудің жұмыс істеуін қамтамасыз етуге бағытталған бағдарламалық қамтамасыз ету.

"Жалпы жүйелік және қамсыздандыру қамтамасыз ету" 3 санаттың сыныптау сипаттамасы	Қуаты			Әмбебаптылығы		
Топ деңгейі	Жоғары [2,6;3]	Орташа [1,4;2,5]	Төмен [1;1,3]	Жоғары [2,7;3,5]	Орташа [1,8;2,6]	Төмен [1;1,7]
Тұғырнамалық және қамсыздандыру қамтамасыз ету	X			X		
Жүйелік бағдарламалық қамтамасыз ету			X	X		

### 4. Деректерді өңдеу мен сақтаудың аппараттық құралдары сыныптамасының сызбасы:

Қуаты мен сенімділігіне сәйкес айқындалатын деректерді өңдеу мен сақтаудың аппараттық құралдары үшін 3 сынып белгіленеді, оның ішінде:

1 сынып (ең жоғары): Өнімділігі жоғары деректерді өңдеу мен сақтаудың аппараттық құралдары – өнімділік пен сенімділіктің жоғары деңгейі бар жабдықтар;

2 сынып: Өнімділігі орташа деректерді өңдеу мен сақтаудың аппараттық құралдары – өнімділіктің орташа статистикалық сипаттамасы мен сенімділікке арнайы талаптары бар жабдықтар;

3 сынып (ең төменгі): Өнімділігі төмен деректерді өңдеу мен сақтаудың аппараттық құралдары – өнімділік сипаттамасының заманауи талаптарына сәйкес келмейтін және сенімділікке арнайы талаптары жоқ жабдықтар.

"Деректерді өңдеу мен сақтаудың аппараттық құралдары" 3-санатының сыныптамалық сипаттамасы	Қуаты			Сенімділігі		
	Жоғары [2.6;3.5]	Орта [1.6;2.5]	Төмен [0.3;1.5]	Жоғары [2.1;2.5]	Орта [1.1;2]	Төмен [0.2;1]
Сынып деңгейі						
Өнімділігі жоғары деректерді өңдеу мен сақтаудың аппараттық құралдары	X			X		
Өнімділігі орташа деректерді өңдеу мен сақтаудың аппараттық құралдары		X		X		
Өнімділігі төмен деректерді өңдеу мен сақтаудың аппараттық құралдары			X		X	

#### 4. Құжаттарды басып шығару және көшіру схемасы:

Құжаттарды басып шығару және көшіру құралдары үшін бағдарламалық қамтамасыз етудің қуаттылығы мен әмбебаптығына сәйкес айқындалатын 3 топ белгіленеді, соның ішінде:

1 сынып (өте жоғары): Құжаттарды басып шығару және көшірудің жоғары өнімді құралдары: аралас міндеттерді шешуге арналған жоғары қуатты және әмбебап жабдық;

2 сынып: Құжаттарды басып шығару және көшірудің орташа өнімді құралдары: орташа статистикалық қуат сипаттамалары мен операциялардың әмбебаптылығына қойылатын бірыңғай талаптары бар жабдық;

3 сынып (ең төмен): Құжаттарды басып шығару және көшірудің төмен өнімді құралдары: қуаты жоғары емес және әмбебаптығы кеңейтілмеген жабдық.

"Құжаттарды басып шығару және көшіру құралдары" 5 санаттың сыныптау сипаттамасы	Қуаты			Әмбебаптылығы		
	Жоғары [2,2;3]	Орташа [1,2;2,1]	Төмен [0,9;1,1]	Жоғары [2,6;3]	Орташа [1,6;2,5]	Төмен [1,1;1,5]
Құжаттарды басып шығару және көшірудің жоғары өнімді құралдары	X			X		
Құжаттарды басып шығару және көшірудің орташа өнімді құралдары		X		X		
Құжаттарды басып шығару және көшірудің төмен өнімді құралдары			X		X	

#### 6. Серверлік үй-жай мен оның инженерлік инфрақұрылымын сыныптау схемасы

Ауқымына, қуаты мен сенімділігіне сәйкес айқындалатын серверлік үй-жай мен оның инженерлік инфрақұрылымы үшін 2 сынып белгіленеді, оның ішінде:

1 сынып (ең жоғары): – Деректерді өңдеудің базалық орталықтары – ықтимал даму және физикалық қауіпсіздіктің тиісті деңгейі үшін қажетті қуаты, салқындауы, сенімділігі, кеңістігі бар, сондай-ақ қолданыстағы нормативтік-техникалық тааптар мен озық тәжірибелерге сәйкес республикалық және жергілікті деңгейде кең ауқымды клиенттер тобы үшін қызметтер ұсынуды сүйемелдейтін серверлік үй-жайлар;



2 сынып (ең төмен): Деректерді өңдеудің қосалқы орталықтары – ауқымы шектеулі және қажетті сипаттамалары және мүмкіндіктер мен ұсынылатын қызметтердің кең ауқымды жиынтығы жоқ тар шеңберде мамандандырылған қолдануы бар серверлік үй-жайлар;

"Серверлік үй-жай мен оның инженерлік инфрақұрылымы" 3-санатының сыныптамалық сипаттамасы	Ауқымы			Қуаты			Сенімділігі		
	Жоғары [2.6;4]	Орта [0.8; 2.5]	Төмен [0.7; 1.5]	Жоғары [2.6;4]	Орта [2.1; 2.5]	Төмен [1;2]	Жоғары [1.6;2]	Орта [0.9; 1.5]	Төмен [0;0.8]
Деректерді өңдеудің базалық орталықтары	X			X			X		
Деректерді өңдеудің қосалқы орталықтары		X			X			X	

5. Байланыс арналары мен телекоммуникациялық инфрақұрылымды сыныптау схемасы

Ауқымына, қуаты мен сенімділігіне сәйкес айқындалатын байланыс арналары мен телекоммуникациялық инфрақұрылым үшін 3 сынып белгіленеді, оның ішінде:

1 сынып (ең жоғары): Басымдылығы жоғары байланыс арналары мен телекоммуникациялық инфрақұрылым – мемлекет және (немесе) ұйым үшін маңыздылығының жоғары деңгейі бар ауқымды, өнімді және сенімді байланыс арналары мен телекоммуникациялық инфрақұрылым;

2 сынып: Басымдылығы орташа байланыс арналары мен телекоммуникациялық инфрақұрылым – мемлекет және (немесе) ұйым үшін маңыздылығының орта деңгейі бар ауқымы мен қуаты шектеуі тар шеңбер мамандандырылған байланыс арналары мен телекоммуникациялық инфрақұрылым;

3 сынып (ең төмен): Басымдылығы төмен байланыс арналары мен телекоммуникациялық инфрақұрылым – мемлекет және (немесе) ұйым ауқымында басымдылығы мен маңыздылығы төмен жергілікті және ведомстволық байланыс арналары мен телекоммуникациялық инфрақұрылым;

"Байланыс арналары мен телекоммуникациялық инфрақұрылым" 7 санаттың сыныптау сипаттамасы	Ауқымы			Қуаты			Сенімділігі		
	Жоғары [1.5;2]	Орта [1; 1.4]	Төмен [0.2; 0.9]	Жоғары [2.1;3]	Орта [1.1; 2]	Төмен [0.3;1]	Жоғары [2.1;4]	Орта [1.3; 2]	Төмен [0.4; 1.2]
Жоғары басымды байланыс арналары мен телекоммуникациялық инфрақұрылым	X			X			X		
		X			X				

Орташа басымды байланыс арналары мен телекоммуникациялық инфрақұрылым						X	
Төмен басымды байланыс арналары мен телекоммуникациялық инфрақұрылым							

Қазақстан Республикасы  
Инвестициялар және даму  
министрінің міндетін  
атқарушының  
2016 жылғы 28 қаңтардағы  
№ 135 бұйрығына 2-қосымша

## Ақпараттандыру объектілерінің сыныптауышы

Санаты	Санат сипаттамасы	Санат сипаттамасының параметрі	Салмақ коэффициенті	Санат параметрінің индикаторы	Бал
	1.1 Аукымы <u>Бағалау параметрлері:</u> Жоғары – 2,1-ден 3-ке дейін Ортша – 1,1-ден 2-ге дейін Төмен – 0,6-дан 1-ге дейін	1.1.1 Қамту	1,5 (Басты)	Жергілікті – ұйымның бір құрылымдық бөлімшесі қызметінің жағдайы мен нәтижелерін сипаттайтын ақпараттан тұрады	0,2
			Салалық – бір немесе бірнеше сала ұйымының жеке саласының шеңберіндегі қызметінің жағдайы мен нәтижелерін сипаттайтын ақпараттан тұрады	0,6	
			Аралық – бірнеше ұйым қызметінің жағдайы мен нәтижелерін сипаттайтын ақпараттан тұрады	0,8	
			Ұлттық – Қазақстан Республикасы аумағында бірнеше салалары бойынша қызметінің жағдайы мен нәтижелерін сипаттайтын ақпараттан тұрады	1	
			Интернационалдық – өңірлік және (немесе) халықаралық ауқымда бір не бірнеше салалар бойынша қызметінің	1,5	

			жағдайы мен нәтижелерін сипаттайтын ақпараттан тұрады	
	1.1.2 Күрделілігі	0,5 (Базалық)	Каталог – тек бір деректер объектісі туралы тәртіпке келтірілген ақпараттан тұрады	0,3
			Матрица – екі және одан көп деректер объектілері туралы ақпараттан тұрады	0,5
	1.1.3 Деректерді жаңарту мерзімі	1 (Негізгі)	Жыл сайын – деректер регламенттелген жыл сайынғы цикл шеңберінде немесе жасалған сұрау бойынша өте сирек жаңартылады	0,1
			Тоқсан сайын - деректер регламенттелген цикл шеңберінде немесе жасалған сұрау бойынша өте сирек жаңартылады	0,2
		Ай сайын - деректер регламенттелген цикл шеңберінде немесе жасалған сұрау бойынша ай сайын жаңартылады	0,4	
		Апта сайын – деректер апта сайын есептілік шеңберінде не деректерді ауқымды енгізу жолымен ап сайынғы негізде тұрақты жаңартылады	0,6	
		Күн сайын – деректербір күн ішінде ақпараттарды енгізе отырып, операциялық қызметті орындау процесінде жаңартылады	0,8	
		Сағат сайын – деректер бір сағатқа дейін кідірумен операциялық	0,9	

			қызметті орындау процесінде жаңартылады	
			Нақты уақыт режимінде – деректер кідіріссіз операциялық қызметті орындау процесінде жаңартылады	1
<p>1.2 Тұтастығы <u>Бағалау параметрі:</u> Жоғары – 3,1-ден 4,5-ға дейін Орта – 1,6-дан 3-ке дейін Төмен – 0,6-дан 1,5-ға дейін</p>	<p>1.2.1 Сақталатын деректердің толықтығы</p>	1,5 (Басты)	Ең төмен - пәндік сала объектілерінің, оның ішінде операциялық деректер, мұрағаттық деректерсіз жалпы санының 25%-дан көп емесінен тұрады	0,2
			Кідірісті – пәндік сала объектілерінің, оның ішінде кідірісті операциялық деректер, мұрағаттық деректерсіз жалпы санының 65%-дан көп емесінен тұрады	0,4
			Ішінара – пәндік сала объектілерінің, оның ішінде ішінара немесе толық жедел есеп алу, бірақ мұрағаттық деректерсіз жалпы санының 85%-дан көп емесінен тұрады	0,7
			Толық - пәндік сала объектілерінің, оның ішінде мұрағаттық деректерінің жалпы санының 85-100%-нан тұрады	1,5
			Қолмен жинау, өңдеу және енгізу - деректер бірнеше тәуелсіз әкімшілік көздерден қолмен жиналады, өңделеді және электрондық ақпараттық ресурстарға енгізіледі	0,2
			Қолмен енгізу – деректер олардың туындау орнында және процесінде	0,3

		электрондық ақпараттық ресурсқа қолмен енгізіледі	
1.2.2 Толықтыру әдісі		Автоматтандырылған өңдеу – деректер қағаз құжаттарды сканерден өткізу немесе деректерді автоматты түрде өңдеу арқылы, оның ішінде айырып тану, үлгілік нысандарды жүктеу не электрондық ақпараттық ресурстардың және олардың бөліктерінің деректер қорының көшірмесін жүктеу арқылы қалыптасады	0,4
		Автоматты жинау – деректер ықпалдастыру арқылы беделді алғашқы көзден деректерді автоматтандырылған режимде алу жолымен қалыптасады	0,5
	0,5 (Базалық)	Жүйесіз - электрондық ақпараттық ресурстың бірыңғай иесі немесе меншік иесі айқындалмаған, ресурс бірнеше құрылымдық бөлімшелерден немесе аумақтық бөлімшелерден бөлек құрылады, деректерді жинау және электрондық ақпараттық ресурсқа енгізуді реттейтін регламент бекітілмеген	0
		Интуитивті – электрондық ақпараттық ресурстың иесі немесе меншік иесі ресми емес айқындалған, толтыру бойынша жұмыстар ресми емес не ауызша уағдаластық бойынша келісілген түрде жүргізіледі	0,2

1-санат электрондық ақпараттық ресурс	1 . 2 . 3 Басқарылушылығы	Белгілі – деректерді жинау және электрондық ақпараттық ресурсқа енгізуді реттейтін регламент бекітілген және электрондық ақпараттық ресурстың иесі немесе меншік иесі ресми анықталған	0,3
		Басқарылатын – деректерді жинау және электрондық ақпараттық ресурсқа енгізуді реттейтін регламент бекітілген және электрондық ақпараттық ресурстың иесі немесе меншік иесі ресми анықталған, ал электрондық ақпараттық ресурстың дұрыстығы мен өзектілігі үшін жауапкершілік Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарымен белгіленген	0,5
	1 . 3 Маңыздылығы	Жалпы қолжетімді - - электронные информационные ресурсы, которые предоставляются или распространяются их собственником или владельцем без указания условий доступа или их использования, а также сведения, доступ к которым является свободным и не зависит от формы их представления и способа распространения	1,5 (Басты)
		Конфиденциальный - электронные информационные ресурсы, содержащие сведения, не	

<p><u>Бағалау параметрі:</u>          Жоғары – 3,6-дан 5-ке дейін          Орташа – 2,6-дан 3,5-ға дейін          Төмен – 1,3-тен 2,5-ға дейін</p>	<p>1.3.1 Қолжетімділік деңгейі</p>	<p>составляющие государственные секреты, но доступ, к которым ограничен законами Республики Казахстан либо их собственником или владельцем</p>	0,8
		<p>Қатаң құпия – Қазақстан Республикасы азаматтарының және резидент еместерінің дербес деректерінен тұратын электрондық ақпараттық ресурс</p>	1
		<p>Құпия - Мемлекеттік құпиялар туралы Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес мемлекеттік құпияларды құрайтын мәліметтен тұратын электрондық ақпараттық ресурстарға жатқызылған электрондық ақпараттық ресурстар</p>	1,5
		<p>1 (Негізгі)          Өңделмеген бастапқы деректер – сурет, бейне және аудио файлдар не мәтіндік құжаттар сияқты әртүрлі форматтарда сақталатын құрамдастырылмаған не әлсіз құрамдастырылған электрондық ақпараттық ресурстар</p>	0,2
		<p>Статистикалық және біріктірілген деректер – қорытылған және (немесе) бірнеше электрондық ақпараттық ресурстардан түрлендірілген, өңделген және біріктірілген деректер</p>	0,4
		<p>Талдамалы деректер – одан әрі іріктеу және талдау үшін</p>	

	1.3.2 Сақталатын деректердің түрлері		дайындалған өңделген және бір немесе бірнеше әкімшілік көздерден құрамдастырылған деректер	0,6
			Транзакциялық деректер және метадеректер – қызметтің нәтижелері бойынша жинақталған немесе оларды сәйкестендіру, іздеу, бағалау, оларды басқару мақсаттар үшін мәндердің сипаттамаларын білдіретін құрамдастырылған операциялық деректер	0,8
			Негізгі және анықтамалық деректер (мастер-деректер) – пәндік саланың объектілерін бастапқы есепке алудың құрамдастырылған деректері не салалық және ведомстваралық (1 жүйелік емес) анықтамалық деректер және сыныптауыштар, олар шешімдер қабылдау үшін негіз болады, сирек өзгереді және транзакциялық болып табылмайды	1
		1 (Негізгі)	Операциялық электрондық ақпараттық ресурстар деректерінің негізінде күн сайынғы операциялық шешімдер қабылданады және мемлекеттік көрсетілетін қызметтерді қоса алғанда, мемлекеттік органдардың функцияларын ұйымдастырудың күнделікті әкімшілік және(немесе) іске асыру	0,6



			<p>функциялары,  ақпараттық сұрау  салулар мен қызметтік  құжаттарды орындау,  жоспарлы құжаттарды  ж ә н е  нормативтік-құқықтық  актілерді</p>	
	<p>1.3.3 Маңыздылығы</p>		<p>Тактикалық -  электрондық  ақпараттық ресурстар  деректерінің негізінде  жылға, жартыжылдыққа  немесе тоқсан сайын  кезеңге орта мерзімді  тактикалық шешімдер  қабылданады және (  немесе) мемлекеттік  органдардың бақылау  функциялары  орындалады, оның  і ш і н д е  бақылау-қадағалау  қызметін жоспарлау,  жоспарлы құжаттар мен  нормативтік-құқықтық  актілердің  орындалуына бақылау</p>	<p>0,8</p>
			<p>Стратегиялық –  электрондық  ақпараттық ресурстар  деректерінің негізінде 3  және одан көп жыл  мерзімге ұзақ мерзімді  стратегиялық шешімдер  қабылданады және (  немесе) мемлекеттік  органдардың  стратегиялық және  реттеу функциялары  орындалады, оның  ішінде мемлекеттік  және бюджеттік  жоспарлау, Қазақстан  Республикасының  заңнамасының реттеу,  халықаралық  қатынастарды, ұлттық  қауіпсіздікті және  қорғаныс қабілетін  қамтамасыз ету,  мемлекеттік  органдардың қызметін  салалық үйлестіру және</p>	<p>1</p>

			мемлекеттік активтерді басқару	
			Тәуелсіз көшірме – егер деректер қосарлас және тәуелсіз бірнеше құрылымдық бөлімшелер және (немесе) мемлекеттік органдар және (немесе) салалық кәсіпорындар жүргізген жағдайда құрылады	0
			Қосалқы (ілікпе) көз – деректер электрондық ақпараттық ресурсқа өз бетімен енгізілмейді және беделді бастапқы деректер көзінен бастап түрінде жинастырылады	0,2
		1.3.4 Бірегейлігі	Ұйым үшін бастапқы деректер көзі – ресми түрде ұйым үшін беделді бастапқы ақпарат көзі болып анықталған электрондық ақпараттық ресурс, осыған ұқсас электрондық ақпараттық ресурстар жүргізілмейді не қосалқы болып табылады, бұл ретте ресми түрде жеке сала және (немесе) үкімет үшін беделді бастапқы деректер көзі анықталмаған болады	0,8
			Сала және (немесе) үкімет үшін бастапқы деректер көзі - ресми түрде сала және (немесе) үкімет үшін беделді бастапқы ақпарат көзі болып анықталған электрондық ақпараттық ресурс, осыған ұқсас электрондық ақпараттық ресурстар	1

			жүргізілмейді не қосалқы болып табылады		
<p>2.1 Қамту</p> <p><u>Бағалау параметрлері:</u></p> <p>Жоғары – 2,1-ден 2,5-ға дейін</p> <p>Орта – 1,1-ден 2-ге дейін</p> <p>Төмен – 0,6-дан 1-ге дейін</p>	<p>2.1.1 Аукымы (құрамдас параметр)</p>	<p>( 1,5 (Басты)</p>			
			1 (Негізгі)	Жоқ – ұйымның қызметкерлері немесе мемлекеттік қызметшілері пайдаланбайды	0
				Объектілік - 0,1-ден 1%-ға дейін ұйымның қызметкерлері тіркелген және бағдарламалық өнімді белсенді пайдаланушылар болып табылады	0,1
				Локальдық – 1-ден 30%-ға дейін ұйымның қызметкерлері тіркелген және бағдарламалық өнімді белсенді пайдаланушылар болып табылады	0,2
			2.1.1.1 Ішкі пайдаланушылар	Ведомстволық – аумақтық бөлімшелердің қызметкерлерін қоса алғанда 30%-дан астам ұйым қызметкерлері тіркелген және бағдарламалық өнімді белсенді пайдаланушылар болып табылады	0,3
	Ведомствоаралық – 5-тен 30%-ға дейін саланың ұйым қызметкерлері және (немесе) мемлекеттік қызметшілері тіркелген және бағдарламалық	0,6			

			өнімді белсенді пайдаланушылар болып табылады	
			Республикалық – 30%-дан астам саланың ұйым қызметкерлері және (немесе) мемлекеттік қызметшілері тіркелген және бағдарламалық өнімді белсенді пайдаланушылар болып табылады	0,8
		0,5 (Базалық)	Жоқ – халыққа ақпаратты және мемлекеттік қызметтерді беру үшін пайдаланылмайды	0,1
			Шамалы талап етілген – 0,1%-дан 1%-ға дейінгі экономикалық белсенді халық бағдарламалық өнімді белсенді пайдаланушылар болып табылады	0,2
			Қалыпты талап етілген - 1%-дан 5%-ға дейінгі экономикалық белсенді халық бағдарламалық өнімді белсенді пайдаланушылар болып табылады	0,3
			Талап етілген - 5%-дан 10%-ға дейінгі экономикалық белсенді халық бағдарламалық өнімді белсенді пайдаланушылар болып табылады	0,4
			Ең жоғары талап етілген - 10%-дан астам экономикалық белсенді халық бағдарламалық өнімді белсенді пайдаланушылар болып табылады	0,5
	2.1.1.2 Сыртқы пайдаланушылар		Шағын - шекті жүктемесі 100-ге дейін қатарлас пайдаланушылар және (немесе) жүйенің есептеу торабына	0,4
		1 (Негізгі)		

		сағатына 400 мың транзакцияны құрайды	
	2.1.2 Қуаты	Орташа – шекті жүктемесі 250-ге дейін қатарлас пайдаланушылар және (немесе) жүйенің есептеу торабына сағатына 1 миллион транзакцияны құрайды	0,6
		Ірі – шекті жүктемесі 500-ге дейін қатарлас пайдаланушылар және (немесе) жүйенің есептеу торабына сағатына 2 миллион транзакцияны құрайды	0,8
		Өте ірі - шекті жүктемесі 500-ден астам қатарлас пайдаланушылар және (немесе) жүйенің есептеу торабына сағатына 4 миллион транзакцияны құрайды	1
		Тұтас – бағдарламалық камсыздандырудың сәулеті, онда пайдаланышылық интерфейс және деректерге қолжетімдік бірыңғай тұғырнама базасында бір бағдарламаға біріктірілді, оның барлық құрамдас бөліктері бір бағдарламаның құрамдас бөліктері болып табылады және жеке жұмыс істей алмайды, ол құрамдас бөліктердің жоғары тәуелділігіне әкеледі, себебі деректердің жалпы құрылымы және өзара тығыз ықпалдастырылған құрамдас бөліктер пайдаланылады	0,5 (Базалық)
	2.2 Күрделілігі	Құрамдас бөліктік – кең әлсіз байланысқан қайтара қолданылатын	0,2

2-санат қолданбалы бағдарламалық қамтамасыз ету	Бағалау параметрлері: Жоғары – 2,1-ден 3-ке дейін Орташа – 1,1-ден 2-ге дейін Төмен – 0,4-тен 1-ге дейін	2.2.1 Архитектура түрі	әзірленген құрамдас бөліктерден не жан-жақтылықты және құрамдас бөлік өзара әлсіз тәуелділікпен сипатталатын әртүрлі жеткізушілер мен өнім берушілердің дайын құрамдас бөліктік блоктарынан тұратын бағдарламалық қамсыздандыру сәулеті	0,4
			Әркелкі – бағдарламалық қамсыздандыру сәулеті, ол кезінде барлық оның құрамдас бөліктерінің жоғары артықтығы бар, әр түрлі функционалдық сипаты және қолдану саласы ( шешілетін міндеттер сыныбы) бар әр түрлі стандартты шешімдер мен технологиялық тұғырнама базасында әзірленген жеке ақпараттық жүйелер болуы мүмкін, сондай-ақ бір-біріне тәуелсіз сәтті жұмыс істейді және дами алады.	0,5
			1 (Негізгі)	Сыртқы контур – Интернет пайдаланушылары және (немесе) Интернеттің жалпыға қолжетімді сегменттері арқылы қосымшалармен өзара іс-қимылға қатысушылар үшін қолжетімді бағдарламалық қамсыздандыру
			Ішкі (жабық) контур – пайдаланушылар және (немесе) Интернеттің жабық контурында " корпоративтік, жергілікті желілерде) немесе шектеулі сегменттерде (	

			<p>мемлекеттік органдардың бірыңғай көлік ортасы) қосымшалармен өзара іс-қимылға қатысушылар үшін қолжетімді бағдарламалық қамсыздандыру</p>	0,3
	2.2.2 Қол жеткізу әдісі		<p>Траншекаралық – басқа елдердің пайдаланушылары және (немесе) мемлекетаралық ақпараттық өзара іс-қимылға қатысушылар үшін қолжетімді бағдарламалық қамсыздандыру</p>	0,5
			<p>Гибридтік – пайдаланушылар не сыртқы және (немесе) ішкі контурда және (немесе) траншекаралық контурда қосымшалармен ақпараттық өзара іс-қимылға қатысушылар үшін қолжетімді бағдарламалық қамсыздандыру</p>	1
	2 . 2 . 3 Функционалдылық құрамдас параметр)	1,5 (Басты)		1,5
		0,5 (Базалық)	<p>Кіші – бағдарламалық қамтамасыз ету ұйымның типтік қамтамасыз ету функцияларын автоматтандыруды қамтамасыз етеді</p>	0,1
	2.2.3.1 Функционалдык камту		<p>Орташа – бағдарламалық қамтамасыз ету ұйымның негізгі қызметін және салалық функцияларын автоматтандыруды қамтамасыз етеді</p>	0,2

			Жоғары – бағдарламалық қамтамасыз ету ұйымның салалық және типтік қамтамасыз ету функцияларын автоматтандыруды бір уақытта қамтамасыз етеді	0,5
	2.2.3.2 Пайдаланушылар рөлдерінің көлемі	0,5 (Базалық)	Стандартты – бағдарламалық қамтамасыз етуде пайдаланушылар рөлдерінің түрлер саны 3-тен аспайды	0,1
			Төтенше – бағдарламалық қамтамасыз етуде пайдаланушылар рөлдерінің түрлер саны 3-тен 5-ке дейін құрайды	0,2
			Жоғары – бағдарламалық қамтамасыз етуде пайдаланушылар рөлдерінің түрлер саны 5 астам құрайды	0,5
	2.2.3.3 Пайдалану нұсқаларының көлемі	0,5 (Базалық)	Стандартты – жүйеге бірегей пайдалану нұсқаларының ( функцияларының) тізбесі 20-дан азын құрайды және (немесе) пайдаланушының рөлге бірегей пайдалану нұсқаларының ( функцияларының) тізбесі 6-дан аспайды	0,1
			Төтенше - жүйеге бірегей пайдалану нұсқаларының ( функцияларының) тізбесі 20-дан 40-қа дейін құрайды және ( немесе ) пайдаланушының рөлге бірегей пайдалану нұсқаларының ( функцияларының) тізбесі 6-дан 9-ға дейін құрайды	0,2



			Жоғары – жүйеге бірегей пайдалану нұсқаларының (функцияларының) тізбесі 40-тан асады және (немесе) пайдаланушының рөлге бірегей пайдалану нұсқаларының (функцияларының) тізбесі 10-нан астамды құрайды	0,5
			Бастапқы дайын шешім – бағдарламалық қамтамасыз етудің 60%-дан астам функционалдығы және логикасы жалпыға қолжетімді (белгілі) әдістеме базасында ұйымдастырылған және қосымша баптауларсыз бастапқы түрде пайдаланылады	1,5 (Басты) 0
		2.2.4 Іске асыру әдісі	Құрастырылған дайын шешімдер - бағдарламалық қамтамасыз етудің 60%-дан астам функционалдығы және логикасы бағдарламалық қамсыздандыруды баптаудың стандартты құралдарын пайдалана отырып, тапсырыс берушінің бизнес-процестерін ұйымдастыру әдістемесіне бейімделген	0,4
			Бейімделген (кастомизирлік) дайын шешімдер – бағдарламалық қамтамасыз етудің 60%-дан астамы дайын бағдарламалық қамсыздандыру негізінде әзірленген, олардың жұмыс істеу функционалдығы және логикасы	0,6

			бағдарламалық қамсыздандыруды баптаудың стандартты құралдарын пайдаланусыз болмашы (бастапқы күйден 20%-дан кем) өзгертілген	
			Пысықталған дайын шешімдер - бағдарламалық қамтамасыз етудің 60%-дан астамы дайын не еркін бағдарламалық қамсыздандыру негізінде әзірленген, олардың жұмыс істеу функционалдығы және логикасы жаңғыртылған не бағдарламалық қамсыздандыруды баптаудың стандартты құралдарын пайдаланусыз айтарлықтай қайта әзірленген (бастапқы күйден 20%-дан көп)	0,8
			Гибридтік шешім – өзіне дайын және әзірленген құрамдас бөліктерді біріктіретін композиттік шешімдер болып табылатын бағдарламалық өнім	1,2
			Тапсырыс берілген әзірleme - оның құқығы әзірлеушіге тиесілі тапсырыс берушінің не жеткізушінің процестердің ұйымдастыру әдістемесінің ерекшелігіне сәйкес бөгде әзірлеушімен әзірленген бағдарламалық өнім	1,5
		0,5 (Базалық)	Қалыпты - пайдаланылатын жалпы жүйелік бағдарламалық қамсыздандыру және технологиялық тұғырнамалар саны 1-ден 4-ке дейін	0,2

			бағдарламалық өнімді құрайды	
		2.2.5 Технологиялық тұғырнамалар көлемі	Төтенше - пайдаланылатын жалпы жүйелік бағдарламалық камсыздандыру және технологиялық тұғырнамалар саны 5-тен 8-ге дейін бағдарламалық өнімді құрайды	0,3
			Жоғары - пайдаланылатын жалпы жүйелік бағдарламалық камсыздандыру және технологиялық тұғырнамалар саны 8 астам бағдарламалық өнімді құрайды	0,5
			0,5 (Базалық) Орталықтандырылған - бір торапта орналасқан деректер қорының жалғыз көшірмесі бар	0,1
			Бөлінген - қиылыспайтын бірнеше тораптар бойынша бөлінген деректер қорының жалғыз көшірмесі бар	0,2
		2.2.6 Деректерді сақтау архитектурасы	Қосарлас – деректер қорының ішкі жиындарының бірнеше көшірмелері бар, мұнда әрбір торапта деректер қорының туынды фрагменті бар не мұнда деректер қорының бірнеше көшірмелері кейін бір торапқа қосылады	0,3
			Гибридтік – деректерді сақтаудың бірнеше сызбаларының комбинациясы болып табылады	0,5
			Елеусіз - сүйемелденетін процестер қандай да бір әлеуметтік, саяси және қаржылық салдарсыз 3-тен 14 күн аралығы мерзімде ұзақ уақыт	

2 . 3  
 Маңыздылығы  
Бағалау  
параметрлері:  
 Жоғары – 3,1-  
 ден 4-ке дейін  
 Орташа – 2,1-  
 ден 3-ке дейін  
 Төмен – 0,5-  
 тен 2-ге дейін

2.3.1 Сезгіштік

<p>1 (Негізгі)</p> <p>ішінде бағдарламалық өнімді қолданусыз балама қол режимде орындалуы мүмкін және жұмыс істеу қабілеті қалпына келтіру бойынша деректерді көшіру үшін қосымша еңбек шығындарын талап етпейді</p>	<p>0,1</p>
<p>Сезгіш - сүйемелденетін процестер елеулі әлеуметтік, саяси және қаржылық салдарсыз 1-3 күн аралығы мерзімде бағдарламалық өнімді қолданусыз балама қол режимде орындалуы мүмкін, бірақ бұл өнімділіктің төмендеуіне әкеледі және талап етілетін деңгейде процестерді орындау үшін қосымша адамзат ресурсын тартуды талап етеді</p>	<p>0,4</p>
<p>Маңызды – сүйемелденетін процестер бағдарламалық өнімді қолданусыз балама қол режимде, бірақ 3-тен 24 сағат ішінде өте қысқа уақыт кезеңі ішінде ғана орындалуы мүмкін, ол болмашы әлеуметтік, саяси және қаржылық салдарға алып келуі мүмкін, оның ішінде мемлекеттік қызметтерді көрсету бөлігінде азаматтар мен коммерциялық ұйымдар үшін қосымша әкімшілік және экономикалық шығындарға, сондай-ақ стратегиялық мақсаттар мен нысаналы индикаторларға толық жетпеуге не оларға</p>	<p>0,6</p>

			жетудің мерзімін елеу кейінге қалдыруға әкеледі	
			Қызмет үшін маңызды – сүйемелденетін процестер балама қол режимінде орындалуы мүмкін емес, ол елеулі әлеуметтік, саяси және қаржылық салдарға, маңызды инфрақұрылымдар мен негізгі ресурстар объектілері жұмысының бұзылуына, мемлекеттік қызметтерді ұсыну мүмкіндігінің болмауына және стратегиялық мақсаттар мен нысаналы индикаторларға жету мүмкіндігінің жоқтығына әкеледі	0,8
			Қауіпсіздік үшін маңызды - сүйемелденетін процестер балама қол режимінде орындалуы мүмкін емес, ол ұйымдастырушылық, ішкі және ұлттық қауіпсіздіктің бұзылуына әкеледі және (немесе) мүлікті, адамдардың денсаулығы мен өмірін қауіп-қатерге тігеді	1
		0,5 (Базалық)	Өте сирек – бағдарламалық өнім жылына 1-2 рет қолданылады, ал бағдарламалық өнімді пайдалану уақытының 95%-ының жүктемесі жоқ немесе ең төмен жүктемесі болады	0,2
			Сирек – бағдарламалық қамтамасыз ету ай сайын не апта сайын қолданылады, ал бағдарламалық өнімді пайдалану уақытының	0,4

		80%-ының жүктемесі жоқ немесе ең төмен жүктемесі болады	
	2.3.2 Пайдалану жиілігі	Қалыпты - бағдарламалық қамтамасыз ету күн сайын қолданылады, бұл ретте орта жүктеме мен шекті жүктеме арасындағы айырмашылық 1 000 ретті құрайды	0,6
		Жиі - бағдарламалық қамтамасыз ету күніне бірнеше рет қолданылады, бұл ретте орта жүктеме мен шекті жүктеме арасындағы айырмашылық 100 ретті құрайды	0,8
		Өте жиі - бағдарламалық қамтамасыз ету тұрақты қолданылады, бұл ретте орта жүктеме мен шекті жүктеме арасындағы айырмашылық елеусіз	1
	2.3.3 Ақпараттық тәуелділік (құрамдас параметрі)	1 (Негізгі)	
		Өте төмен - бағдарламалық қамтамасыз ету басқа ақпараттық жүйелерге ақпарат бермейді	0
		Төмен - бағдарламалық қамтамасыз ету 1-ден 4-ке дейін ақпараттық жүйелерге ақпарат береді	0,2
	2.3.3.1 Шығыс деректер ағыны	Қалыпты - бағдарламалық қамтамасыз ету 5-тен 10-ға дейін ақпараттық жүйелерге ақпарат береді	0,3
		Жоғары - бағдарламалық қамтамасыз ету 10-нан 15-ке дейін ақпараттық жүйелерге ақпарат береді	0,4

2-санат қолданбалы бағдарламалық қамсыздандыру			Өте жоғары - бағдарламалық қамтамасыз ету 15-тен астам ақпараттық жүйелерге ақпарат береді	0,5
	2.3.3.2 Маңызды деректер ағынын қолдау	0,5 (Базалық)	Жоқ - шығыс ақпараттық ағындар жоқ	0
			Өте төмен - деректерді алушы-қосымшалардың өнімділігі мен дұрыстығы болмашы төмендейді, ал процестерді сүйемелдеу сапасы мен функциялары өзгермейді	0,1
			Төмен - бағдарламалық қамтамасыз ету бас тартқан жағдайында деректерді алушы-қосымшалардың өнімділігі мен дұрыстығы болмашы төмендейді, ал қосымшалардың бас тартқан жағдайында процестерді сүйемелдеу сапасы мен функциялары өзгермейді, бірақ жұмыс қабілеттілігі бұзылмайтын болады	0,2
			Қалыпты - бағдарламалық қамтамасыз ету бас тартқан жағдайында деректерді алушы-қосымшалардың өнімділігі мен дұрыстығы елеулі төмендейді	0,3
			Жоғары – бағдарламалық қамтамасыз ету бас тартқан жағдайда деректерді алушы-қосымшалардың процестер мен функцияларды сүйемелдеуді қамтамасыз ету	0,4

			мүмкіндігі болмайды және пайдаланыла алмайды	
			Өте жоғары - деректерді алушы-қосымшалардың жұмыс істеу қабілеті бағдарламалық қамтамасыз ету бас тартқан жағдайында бұзылатын болады	0,5
		2.3.4 Ақпараттың маңыздылығы	Төмен -бағдарламалық өнімде құрылатын, өңделетін немесе берілетін барлық электрондық ақпараттық ресурстар электрондық ақпараттық ресурстардың 3 сыныбына жатады және операциялық немесе туынды болып табылады	0,2
	1,5 (Басты)		Қалыпты - бағдарламалық өнімде құрылатын, өңделетін немесе берілетін бірде-бір электрондық ақпараттық ресурс электрондық ақпараттық ресурстардың 1 сыныбына жатпайды, бұл ретте бағдарламалық өнімде құрылатын, өңделетін немесе берілетін немесе өңделетін тым болмаса бір электрондық ақпараттық ресурс электрондық ақпараттық ресурстардың 2 сыныбына жатады және қайталама болып табылады	0,6
			Жоғары - ең кем дегенде қосымшада құрылатын, өңделетін немесе берілетін бір электрондық ақпараттық ресурс	



			электрондық ақпараттық ресурстардың 1 сыныбына жатады және бастапқы және (немесе) эталонды болып табылады	1
2.4 Құндылығы Бағалау параметрлері: Жоғары – 2,6- дан 3,5-ға дейін Орташа – 1,6- дан 2,5-ға дейін Төмен – 0,2- ден 1,5-ға дейін	2.4.1 Автоматтандыру деңгейі	1,5 (Басты)	Төмен - бағдарламалық өнім функциялар мен процестерді базалық ішінара автоматтандыруды қамтамасыз етеді	0,1
			Ішінара - бағдарламалық өнім функциялар мен процестерді бейінді ішінара автоматтандыруды қамтамасыз етеді	1
			Жоғары - бағдарламалық өнім функциялар мен процестерді бейінді толық автоматтандыруды қамтамасыз етеді	1,5
	2.4.2 Функциональдық қамту	0,5 (Негізгі)	Жергілікті тар шеңберде мамандандырылған шешім – ақпараттық сүйемелдеуді және бір құрылымдық бөлімшенің не саланың жеке функциялары мен процестерін автоматтандыруды қамтамасыз етеді	0,1
			Салалық шешім – ақпараттық сүйемелдеуді және жеке сала шеңберінде функциялар мен процестерді автоматтандыруды қамтамасыз етеді	0,3
			Салааралық шешім - ақпараттық сүйемелдеуді және бірнеше салалар шеңберінде функциялар мен процестерді	0,5

			автоматтандыруды қамтамасыз етеді	
		1 (Негізгі)	Анық емес – бағдарламалық өнімді пайдаланудан анық пайда жоқ не айқындалуы мүмкін емес және объективті негізделген	0
			Қоғамдық пайда - бағдарламалық өнімді пайдалану сапалы нәтижелерге әкеледі немесе жанама пайдаға әкеледі, мұнда анық экономикалық әсер және нақты пайда алушылар айқындау мүмкін емес, атап айтқанда әлеуметтік игліктерге қолжеткізудің артуы, денсаулық сақтау немесе білім деңгейінің артуы, қауіпсіздіктің күшеюі, қылмыстылық деңгейінің төмендеуі, өмір сүру деңгейінің жақсаруы, экономикалық даму деңгейінің жоғарылуы және инвестициялық климаттың жақсаруы, Қазақстан Республикасы беделі мен имиджінің артуы, үкімет қызметінің ашықтығының жоғарылауы (әкімшілік деректер ашықтығының артуы, азаматтардың мемлекеттік саясатты қалыптастыруға және мемлекетті басқаруға қатысуын жеңілдету)	0,2
			Ұйымның (үкіметтің) шығындарын қысқартуды қамтамасыз ету арқылы ішкі пайдалар - бағдарламалық өнімді пайдалану ұйым қызметінің тиімділігі	

2.4.3 Нәтиженің маңыздылығы

мен нәтижелілігін, оның ішінде бюджеттік қаражаттар мен активтерді (шығындарды төмендету және алып тастау, қаржылық залалдарды азайту), адам ресурстарын (өнімділікті арттыру, ресурстарды босату, жұмыс циклдерін қысқарту), ақпараттық өзара іс-қимылдарды (ақпаратты беру, алу және өңдеу мерзімін қысқарту, шешімдерді қабылдау сапасын арттыру) тиімді пайдалануды артыру арқылы анық пайдаға әкеледі

0,4

Ұйым (үкімет) үшін қосымша табыс алу арқылы ішкі пайдалар - бағдарламалық өнімді пайдалану жіберілген және анық емес пайданың үстелуі есебінен қосымша табыс алу, активтерді тиімды басқаруды арттыру арқылы анық пайдаға әкеледі

0,6

Қазақстан Республикасының клиенттері/халқы (резиденттері еместер) үшін сыртқы пайда - бағдарламалық өнімді пайдалану бақылау және қадағалау қызметінің салдарын қысқарту (уақытша шығындарды қысқарту) қаржылық ұсталымдарды қысқарту), қызметтерді тиімді ұсынуды қамтамасыз ету (қызметтерді ұсынудың жаңа нысандары, әкімшілік кедергілерді төмендету, қолжетімдік

0,8

				пен сапаны арттыру) арқылы анық пайдаға әкеледі	
				Кешенді пайда - бағдарламалық өнімді пайдалану бірнеше топтардан, оның ішінде ұлттар, ұйымдар мен Қазақстан Республикасының халқы (резиденттері еместерге) үшін пайда алуға әкеледі	1
	3.1 Қуаты <u>Бағалау параметрлері:</u> Жоғары – 2,6-дан 3,5-ға дейін Орташа – 1,6-дан 2,5-ға дейін Төмен – 0,3-тен 1,5-ға дейін	3.1.1 Өнімділік	1,5 (Басты)	Дербес – жеке пайдалану немесе 3-тен 7 адамға дейінгі кіші жұмыс топтарының пайдалануына арналған бағдарламалық өнім	0,5
			Офистік - адам саны 10 000 дейін ұйымдардың пайдалануына арналған бағдарламалық өнім	1	
			Өнеркәсіптік - адам саны 10 000 дейін ұйымдардың пайдалануына арналған бағдарламалық өнім	1,5	
		3.1.2 Масштабталу	0,5 (Базалық)	Жоқ – бағдарламалық өнім виртуалдау мен кластерлеу технологияларын қолдамайды	0
				Ішінара - бағдарламалық өнім виртуалдау мен кластерлеу технологияларын ішінара қолдайды	0,3
				Толық - бағдарламалық өнім виртуалдау мен кластерлеу технологияларын толық қолдайды	0,5
			1 (Негізгі)	Дистрибутив - бағдарламалық өнім орындалатын файл, бейін немесе орнату пакеті ретінде ұсынылады	0,5

			Контейнер – бағдарламалық өнім docker-контейнерлер арқылы кеңейтуді жүзеге асыруға мүмкіндік береді	0,8
	3.1.3 Кеңейтуге дайындық		Дайын сервис – бағдарламалық өнім өндіруші немесе жеткізуші Интернет – ресурсынан дайын сервис түрінде ұсынылады не кеңейтуді ұйымдастыруға және пайдаланушыларға жалға алынатын сервис ретінде ұсынуға мүмкіндік береді ( Platform-as a-Service, PaaS)	1
3 . 2 Әмбебаптық <u>Бағалау</u> <u>параметрлері:</u> Жоғары – 2,7-ден 3,5-ке дейін Орташа – 1,8-ден 2,6-ға дейін Төмен – 1-ден 1,7-ге дейін	3.2.1 Бейімделуі	1 (Негізгі)	Ең төмен – бағдарламалық өнім өзгертілмейді, өзара іс-қимылға арналған құжатталған бағдарламалық интерфейстер ( application program interface) жоқ және бағдарламалық кодқа қол жеткізу мүмкіндігі жоқ	0
			Қалыпты - бағдарламалық өнімнің техникалық құжаттамасы мен бағдарламалық өнімнің күйге келтірулерін және жұмыс істеу параметрлерін өзгерту ж о л ы м е н бағдарламалық өнімнің мүмкіндіктерін тапсырыс берушінің талаптарына икемдеу бойынша кіріктірілген құралдары, сондай-ақ бағдарламалық өніммен өзара іс-қимыл жасауға арналған	1

3-санат Жалпы жүйелік бағдарламалық камтамасыз ету			бағдарламалық интерфейстер және хаттамалары бар		
			Жоғары - бағдарламалық өнімнің бастапқы бағдарламалық коды, соның ішінде бағдарламалық өніммен өзара іс-қимыл жасауға арналған бағдарламалық интерфейстер және хаттамаларының толық жиынтығы, тапсырыс берушінің талабы бойынша талдау мен өзгерту үшін қолжетімді		
		3.2.2. Шешілетін міндеттердің әртүрлілігі	1,5 (Басты)	Тар шеңберде мамандырылған – қолданбалы бағдарламалық камтамасыз етудің құрамдас бөлігі ретінде немесе белгілі тар шеңберде мамандандырылған міндеттерді шешу үшін өзбетінше пайдаланылатын бағдарламалық өнім	1
				Жалпы мақсатты - қолданбалы бағдарламалық камтамасыз етуді әзірлеу және(немесе) пайдалану үшін қажетті жағдайлар жасайтын бағдарламалық өнім	1,5
		3.2.3. Тасымалдануы	0,5 (Базалық)	Тұғырнамаға тәуелді – шектелген және бір аппараттық тұғырнамаға және/ немесе операциялық жүйеге қатаң байланысты бағдарламалық өнім	0
			Кростұғырнамалық – біреуден артық аппараттық тұғырнамада және/ немесе операциялық	0,5	

			жүйеде жұмыс істейтін бағдарламалық өнім	
		0,5 (Базалық)	Жоқ – ұқсас бағдарламалық өнімдер жоқ	0
	3.2.4. Баламасының болуы		Шектеулі- нарықта 1 немесе 2 баламалы бағдарламалық өнім бар	0,3
			Толық – нарықта 3 артық бағдарламалық өнім бар	0,5
4.1 Қуаты <u>Бағалау параметрлері:</u> Жоғары – 2,6-дан 3,5-ке дейін Орташа – 1,6-дан 2,5-ке дейін Төмен – 0,3-тен 1,5-ке дейін	4.1.1.Өнімділік	1,5 (Басты)	Өнімділігі төмен (low-end) – сыныптау сәтінде жабдық өнімділіктің жалпы қабылдаған сынақ нәтижелері бойынша бірінші 300 санына кірмейді: Серверлер - TPC-C, TPC-E, TPCx-HS, Standard Performance Evaluation Corporation (SPEC.org) өнімділігін тестілеу; Жұмыс станциялары мен олардың жеке компоненттері Passmark, Futuremark; Тасымалдау құрылғылары - Antutu BenchMark PCMark, Basemark өнімділігін тестілеу; Деректерді сақтау жүйелері - SPC-1C дан Storage Performance Council дейін өнімділігін тестілеу	0,3
			Өнімділігі орташа (middle-end) – сыныптау сәтінде жабдық өнімділіктің жалпы қабылдаған сынақ нәтижелері бойынша 300 және 100 арасында	1
			Өнімділігі жоғары (high-end) - сыныптау сәтінде жабдық өнімділіктің жалпы	1,5

4-санат деректерді өңдеу және сақтау аппараттық құралдары				кабылдаған сынақ нәтижелері бойынша бірінші 100 кіреді		
		4.1.2.Өндіріс мерзімі	1 (Негізгі)	Ескі – жабдық 5 жылдан астам уақыт бойы өндіріледі	0	
				Ескіретін - жабдық 3-тен 5 жылға дейінгі уақыт бойы өндіріледі	0,5	
				Жаңа - жабдық 1-ден 3 жылға дейінгі уақыт бойы өндіріледі	1	
		4.1.3. Масштабталуы	1 (Негізгі)	Жоқ - ауқымдау сүйемелденбейді	0	
				Тік ауқымдылығы – өзгерту және (немесе) жаңа құрамдас бөліктерді қосу мүмкіндігін сүйемелдеу	0,5	
				Көпденең ауқымдылығы – виртуалдау арқылы бірыңғай есептеу ресурсына жабдықтарды біріктіру мүмкіндігін сүйемелдеу	1	
		3.3 Сенімділігі <u>Бағалау параметрлері:</u> Жоғары – 2,1-ден 2,5-ға дейін Орташа – 1,1-ден 2-ге дейін Төмен –0,2-ден 1-ге дейін	4.2.1. Дайындығы	1,5 (Басты)	Стандартты орындау – стандартты сипаттамалары бар, артық құрамдас бөліктер жоқ, ал дайындық деңгейі 95% төмен құрайды	0,2
					Күшейтілген шешімдер – кейбір артық құрамдас бөліктері бар, тоқтаусыз құрамдас бөліктерінің бөліктерін ауыстыру мүмкіндігін қамтамасыз етеді, ал дайындық деңгейі 95-тен 99% шегінде	0,5
					Кластерлік шешімдер – олардың жұмыс істеу қабілетін қамтамасыз ететін артық негізгі құрамдас бөліктері бар, тоқтаусыз құрамдас бөліктерінің бөліктерін ауыстыру мүмкіндігін қамтамасыз етеді, ал	1



			дайындық деңгейі 99-дан 99,9% шегінде	
			Тұрақты дайындығын шешу – олардың жұмыс істеу қабілетін қамтамасыз ететін артық негізгі құрамдас бөліктері бар, тоқтаусыз құрамдас бөліктерінің бөліктерін ауыстыру мүмкіндігін қамтамасыз етеді, ал дайындық деңгейі 99,9% -дан астамды құрайды	1,5
	4.2.2. Қорғалған орындалу	0,5 (Базалық)	Стандартты орындау – сертификаты немесе қорғалған орындауы жоқ	0
			Сертификатталған – ақпараттық қауіпсіздік талаптарына сәйкестік сертификаты бар	0,1
			Жартылай қорғалған – қорғалған орындау, суға төзімді, соққыға төзімді және қорғалған орындау талаптарына ішінара сәйкес келеді (стандарттар MIL-STD-810G және MIL-STD-461F)	0,3
			Толық қорғалған - қорғалған орындауы бар, төтенше температураға және агрессивті ортаға (қатты діріл, соққы, шаң басу, ылғал, вандализм) төзімді және қорғалған орындау талаптарына толық сәйкес келеді (стандарттар MIL-STD-810G және MIL-STD-461F)	0,5
		0,5 (Базалық)	Стандартты орындау – өнеркәсіптік орындауы жоқ	0
			Өнеркәсіптік орындауы бар – өнеркәсіптік автоматтандыру міндеттерін шешу үшін	

		4.2.3. Өнеркәсіптік орындау		арналған, түрлі сыртқы әсерлерге тұрақтылығымен, өнеркәсіптік желілерге қосылу мүмкіндігімен ерекшеленеді	0,5	
5-санат құжаттарды басып шығару және көшіру құралдары	4.1 Қуаты Бағалау параметрлері: Жоғары – 2,2-ден 3-ке дейін Орташа – 1,2-ден 2,1-ге дейін Төмен – 0,9-дан 1,1-ге дейін	5.1.1. Тез әсер етуші	1 (Негізгі)	Жылдамдығы төмен – операцияларды орындау уақыты (басып шығару, сканерлеу, көшіру) минутына 15 парақтан кем	0,3	
				Жылдамдығы орташа– операцияларды орындау уақыты (басып шығару, сканерлеу, көшіру) минутына 15-тен 35-ға дейін парақтарды құрайды	0,5	
				Жылдамдығы жоғары– операцияларды орындау уақыты (басып шығару, сканерлеу, көшіру) минутына 35 парақтан артық	1	
			5.1.2. Құрылғының қолжетімділігі	0,5 (Базалық)	Локальдық құрылғы – USB интерфейсі бойынша 1 немесе бірнеше жұмыс орнына қолжетімді құрылғы	0,1
					Желілік құрылғы - Ethernet және Wifi интерфейстері бойынша бөлімше және ұйым қызметкерлері үшін локальдық желі бойынша қолжетімді құрылғы	0,5
			5.1.3. Максималды жүктеме	1,5 (Басты)	Кіші офис – жабдыққа максималды жүктеме айына 8 000 кем операцияларды құрайды	0,5
			Орташа офис - жабдыққа максималды жүктеме айына 8 000-нан 25 000-ға дейін операцияларды құрайды	1		
			Ірі офис - жабдыққа максималды жүктеме айына 25 000 артық	1,5		

			операцияларды құрайды	
5 . 2 Әмбебаптық Бағалау <u>параметрлері:</u> Жоғары – 2,6- дан 3-ке дейін Орташа – 1,6- дан 2,5-ке дейін Төмен –1,1- ден 1,5-ке дейін	5.2.1. Рұқсаттама	1,5 (Басты)	Төмен рұқсаттама – операцияларды жүргізген кезде жіберілетін бейнелердің ең кіші бөлшегінің шамасы 1440 x 720 dpi (dot per inch, точек на дюйм) құрайды	0,5
			Орташа рұқсаттама – операцияларды жүргізген кезде жіберілетін бейнелердің ең кіші бөлшегінің шамасы 1440 x 720 до 4800 x 4800 dpi құрайды	1
			Жоғары рұқсаттама – операцияларды жүргізген кезде жіберілетін бейнелердің ең кіші бөлшегінің шамасы 4800 x 4800 dpi құрайды	1,5
	5.2.2. Түстілік	1 (негізгі)	Ақ-қара (біртүсті, monochrome) – құрылғы операцияларды жүргізудің тек қана ақ-қара форматын қолдайды	0,5
			Түрлітүсті (көптүсті, color) - құрылғы операцияларды жүргізудің ақ-қара және түрлітүсті форматын қолдайды	1
	5.2.3. Тасығыштар форматтары	0,5 (базалық)	Базалық – құрылғы А0, А1, А2, А3, А4, А5, А6, В6, В5. С5 форматты 1 немесе 2 қағазбен жұмысты қолдайды, фотоқағаз	1
			Қалыпты - құрылғы А0, А1, А2, А3, А4, А5, А6, В6, В5. С5 форматты 3 тен 5-ге дейін қағазбен жұмысты қолдайды, фотоқағаз	0,3
			Кеңейтілген - А0, А1, А2, А3, А4, А5, А6, В6, В5. С5 форматты 5-ден артық қағазбен	0,5

		жұмысты қолдайды, фотоқағаз	
6.1 Аукымы <u>Бағалау</u> <u>параметрлері:</u> Жоғары – 2,6- дан 4-ке дейін Орташа – 1,6- дан 2,5-ке дейін Төмен – 0,7- ден 1,5-ке дейін	6.1.1. Сыйымдылық	1,5 (басты)	Серверлік капсула (шкаф) – 1-ден 4-ке дейін тұрақтар қамтиды және(немесе) орташа алғанда 4-тен 16-ға дейін шаршы метр аумағында орналасады 0,1
			Серверлік бөлме (зал) – 5-тен 9-ға дейін тұрақтар қамтиды және(немесе) орташа алғанда 17-ден 36-ға дейін шаршы метр аумағында орналасады 0,3
			Деректерді өңдеудің ықшам орталығы – 10-нан 20-ге дейін тұрақтар қамтиды және(немесе) орташа алғанда 37-ден 80-ге дейін шаршы метр аумағында орналасады 0,5
			Деректерді өңдеудің орташа орталығы – 21-ден 40-қа дейін тұрақтар қамтиды және(немесе) орташа алғанда 81-ден 180-ге дейін шаршы метр аумағында орналасады 0,7
			Деректерді өңдеудің ірі орталығы – 41-ден 100-ге дейін тұрақтар қамтиды және(немесе) орташа алғанда 181-ден 500-ге дейін шаршы метр аумағында орналасады 1
			Деректерді өңдеудің көлемді орталығы – 101-ден бастап одан артық тұрақтар қамтиды және(немесе) орташа алғанда 500-ден артық шаршы метр аумағында орналасады 1,5

		6.1.2 Қамту	0,5 (Базалық)	Ведомстволық - ұйымның жеке құрылымдық немесе аумақтық бөлімшелерінің серверлік жабдықтарынан тұрады және (немесе) ұйымның серверлік жабдықтарының 35% азы	0,1
				Корпоративтік – бірнеше құрылымдық бөлімшелердің серверлік жабдықтарынан тұрады және (немесе) ұйымның серверлік жабдықтарының 35% астамы	0,3
		6.1.3 Ұсынылатын қызметтер көлемі	1 (Негізгі)	Ведомствоаралық – бірнеше ұйымдардың серверлік жабдықтарынан тұрады	0,5
				Тар шеңберде мамандандырылған - мынадай мүмкіндіктерді ұсынады: бөлінген серверді жалға беру (Dedicatedserver); өз серверін орналастыру (Colocation)	0,3
				Стандартты - мынадай мүмкіндіктерді ұсынады: бөлінген серверді жалға беру (Dedicatedserver); өз серверін орналастыру (Colocation); виртуальды хостинг (SharedHosting); виртуальды жеке сервер / виртуальды бөлінген сервер (VPS/VDS); кластеризация (failover); резервтеу (backup); мұрағаттау (archiving)	0,7

			<p>Көп бейінді - мынадай мүмкіндіктерді ұсынады:</p> <p>бөлінген серверді жалға беру (Dedicatedserver);</p> <p>өз серверін орналастыру (Colocation);</p> <p>виртуальды хостинг (SharedHosting);</p> <p>виртуальды жеке сервер / виртуальды бөлінген сервер (VPS/VDS);</p> <p>кластеризация (failover);</p> <p>; резервтеу (backup);</p> <p>мұрағаттау (archiving)</p> <p>бұлт сервистері (IaaS/PaaS/SaaS).</p>	1
	6.1.4 Желілік трафик түрі	1 (Негізгі)	Ішкі – желілік трафиктің 60% астамы ішкі болып табылады және серверлік үй-жай орналасқан ғимаратта ішкі серверлік үй-жай ішінде, не ұйым немесе құрылымдық бөлімшелердің ішінде бөлінеді	0,2
			Өңірлік - желілік трафиктің 60% астамы сыртқы болып табылады және бір елді мекен және (немесе) облыс ішінде құрылады	0,6
			Республикалық - желілік трафиктің 60% астамы сыртқы болып табылады және түрлі облыстардың елді мекендерінде орналасқан соңғы құрылғылар мен тораптар арасында тең бөлінеді	0,7
			Халықаралық - желілік трафиктің 60% астамы сыртқы болып табылады және түрлі елдердің елді мекендерінде орналасқан соңғы	0,8

			кұрылғылар мен тораптар арасында тең бөлінеді	
			Ааралас – ішкі және сыртқы желілік трафиктің ара қатынасы салыстырмалы түрде тең және айырмасы жалпы трафик көлемінің 10% кемін құрайды	1
6.2 Қуаты Бағалау параметрлері: Жоғары – 2,6- дан 4-ке дейін Орташа – 2,1- ден 2,5-ке дейін Төмен –1-ден 2 дейін	6.2.1 Пайдалану деңгейі	0,5 (Базалық)	Төмен/Артық – серверлік үй-жай ауданын пайдаланудың орташа жылдық деңгейі 20% немесе жалпы ауданның 80% астамын құрайды	0,1
			Орта – серверлік үй-жай ауданын пайдаланудың орташа жылдық деңгейі жалпы ауданның 20 дан 40% құрайды	0,3
			Жоғары – серверлік үй-жай ауданын пайдаланудың орташа жылдық деңгейі жалпы ауданның 41 ден 80% құрайды	0,5
	6.2.2 Өткізу қабілетінің деңгейі	0.5 (Базалық)	Төмен – телекоммуникациялық инфрақұрылым мен байланыс арналарының секундына кемінде 100 мегабит кепілденген өткізу қабілетін қамтамасыз етеді	0,1
			Орта – телекоммуникациялық инфрақұрылым мен байланыс арналарының секундына 100 мегабайттан 1 гигабайтқа дейінгі шеңберінде кепілденген өткізу қабілетін қамтамасыз етеді	0,3
			Жоғары – телекоммуникациялық инфрақұрылым мен байланыс арналарының	

6-санат серверлік үй-жай мен оның инженерлік инфрақұрылымы			секундына 1 гигабайт жоғары кепілденген өткізу қабылетін қамтамасыз етеді	0,5
	6.2.3 Виртуалдау деңгейі	1 (Негізгі)	Төмен – серверлік виртуалдау деңгейі үй-жайда серверлік жабдықтардың жалпы көлемінің кемінде 20% құрайды	0,3
			Орта - серверлік виртуалдау деңгейі үй-жайда серверлік жабдықтардың жалпы көлемінің 20% дан 40 % -ға дейін құрайды	0,5
			Жоғары - серверлік виртуалдау деңгейі үй-жайда серверлік жабдықтардың жалпы көлемінің 40 %-дан жоғары құрайды	1
			Төмен – үй-жайдың энергия сыйымдылығы үй-жайдың шаршы метріне 50 Вт кем қуатын қамтамасыз етеді және жабдықтардың орналасу тығыздығы бағанға 2 кВт кем қуатын қамтамасыз етуге мүмкіндік береді	0,3
	6.2.4 Тығыздығы (энергияның жұмсалуды)		Орта – үй-жайдың энергия сыйымдылығы үй-жайдың шаршы метріне 50ден 100-ге дейін Вт қуатын қамтамасыз етеді және жабдықтардың орналасу тығыздығы бағанға 2ден 5-ке дейін кВт қуатын қамтамасыз етуге мүмкіндік береді	0,5
			Жоғары – үй-жайдың энергия сыйымдылығы үй-жайдың шаршы метріне 100 Вт жоғары қуатын қамтамасыз етеді және жабдықтардың орналасу тығыздығы	1



			бағанға кемінде 5 кВт жоғары қуатын қамтамасыз етуге мүмкіндік береді	
	6.2.5 Энергия тиімділігі ( PowerUsageEffectiveness )	1,5 (Басты)	Төмен – үй-жайда электр энергиясының жылдық шығынын тұрақты есепке алу қамтамасыз етілмейді және (немесе) электр энергиясын пайдаланудың тиімділік коэффициенті 1-ден төмен	0,3
			Орта – үй-жайда электр энергиясының жылдық шығынын тұрақты есепке алу қамтамасыз етіледі және (немесе) электр энергиясын пайдаланудың тиімділік коэффициенті (PowerUsageEffectiveness) 1-ден 3-ке дейінгі шекте мәні бар төмен	1
			Жоғары - үй-жайда электр энергиясының жылдық шығынын тұрақты есепке алу қамтамасыз етіледі және (немесе) электр энергиясын пайдаланудың тиімділік коэффициенті (PowerUsageEffectiveness) 3-тен жоғары мәні бар төмен	1,5
		0,5 (Базалық)	Төмен – серверлік жабдыққа қызмет көрсетуге жұмсалатын шығындар деңгейінің серверлік үй-жайда орналасқан операциялық жүйелер санына қатынасы 3-тен жоғарыны құрайды және (немесе) ұйымның бір штаттық қызметкері (жүйе әкімшісі) үй-жайда орналасқан жабдықтардың 15-тен аз бағанға қызмет көрсетеді	0,2

	6.2.6 Тиімділік (Cost per Operating System per Hour)	Орта – серверлік жабдыққа қызмет көрсетуге жұмсалатын шығындар деңгейінің серверлік үй-жайда орналасқан операциялық жүйелер санына қатынасы 1-ден 3 шегінде және (немесе) ұйымның бір штаттық қызметкері (жүйе әкімшісі) үй-жайда орналасқан жабдықтардың 15-тен 20-ға дейін бағанға қызмет көрсетеді	0,3	
		Жоғары – серверлік жабдыққа қызмет көрсетуге жұмсалатын шығындар деңгейінің серверлік үй-жайда орналасқан операциялық жүйелер санына қатынасы 1 кем құрайды және (немесе) ұйымның бір штаттық қызметкері (жүйе әкімшісі) үй-жайда орналасқан жабдықтардың 20 жоғары бағанға қызмет көрсетеді	0,5	
		1,5 (Басты)	Белгісіз - ТІА/ЕІА-942 стандарт талаптарына сәйкес келмейді	0
			ТІА/ЕІА-942 стандартына сәйкес Tier 1 (N) –тоқтау ақау туындаған және жабдықтың бас тартқан жағдайында не жөндеу жұмыстары басталған кезде болады, осыған байланысты тоқтап қалу уақыты жылына 28.8 сағатты құрайды, ал бас тартуға төзімділік коэффициенті 99.671% құрайды	0,5
			ТІА/ЕІА-942 стандартына сәйкес Tier 2 (N + 1) – профилактикалық	

<p>6.3 Сенімділігі</p> <p><u>Бағалау</u></p> <p><u>параметрлері:</u></p> <p>Жоғары – 1,6-дан 2-ге дейін</p> <p>Орташа – 0,9-дан 1,5-ке дейін</p> <p>Төмен – 0-ден 0,8-ге дейін</p>	<p>6.3.1. Сенімділік деңгейі</p>	<p>жұмыстар инфрақұрылымның жұмысын тоқтатусыз жүргізіледі, ал жөндеу жұмыстары тоқтатумен жүзеге асырылады, осының шеңберінде тоқтап қалу уақыты жылына 22 сағатты құрайды, ал бас тартуға төзімділік коэффициенті 99.749% құрайды</p>	1
		<p>ТІА/ЕІА-942 стандартына сәйкес Tier 3 (N+1) – жөндеу және профилактикалық жұмыстар инфрақұрылымның жұмысын тоқтатусыз жүргізіледі, осының шеңберінде тоқтап қалу уақыты жылына 1,6 сағатты құрайды, ал бас тартуға төзімділік коэффициенті 99.982% құрайды</p>	1,2
		<p>ТІА/ЕІА-942 стандартына сәйкес Tier 4 (2(N+1)) – мұнда инженерлік жүйелер екі рет резервтелген, жөндеу және профилактикалық жұмыстар инфрақұрылымның жұмысын тоқтатусыз жүргізіледі, осының шеңберінде тоқтап қалу уақыты жылына 0,4 сағатты құрайды, ал бас тартуға төзімділік коэффициенті 99.995% құрайды</p>	1,5
		<p>Жоқ – бірнеше негізгі және (немесе) резервтік үй-жайлар арасындағы жүйелер мен деректердің өндірістік даналарының репликациясы, миграциясы және синхрондау қамтамасыз етілмейді</p>	0
		<p>0,5 (Базалық)</p>	

		6.3.2. Резервиртеу	<p>Қолмен – бірнеше негізгі және (немесе) резервтік үй-жайлар арасындағы жүйелер мен деректердің өндірістік даналарының репликациясы, миграциясы және синхрондау қолмен қамтамасыз етіледі</p>	0,3
			<p>Автоматты түрде - бірнеше негізгі және (немесе) резервтік үй-жайлар арасындағы жүйелер мен деректердің өндірістік даналарының репликациясы, миграциясы және синхрондау автоматты түрде қамтамасыз етіледі</p>	0,5
			1 (Негізгі)	0,1
	7.1. Ауқымы Бағалау параметрлері: Жоғары – 2,1-ден 3,5-ке дейін Орташа – 1,5-тен 2-ге дейін Төмен – 0,3-тен 1,4-ке дейін	7.1.1.Ведомстволық тиістілік	<p>Жалпы пайдалану – жалпы қолжетімдік үшін ашық телекоммуникациялық инфрақұрылым</p>	0,3
			<p>Ведомстволық (корпоративтік/жеке) – ведомстволық шешімдерді шешу және қызметті қамтамасыз ету үшін бір ұйымның бір, бірнеше не барлық құрылымдық бөлімшелері қолданатын жалпы қолжетімдік үшін ж а б ы қ телекоммуникациялық инфрақұрылым (интранет, экстранет)</p>	0,5
			<p>Ведомствоаралық (мемлекеттік) – бірнеше немесе барлық ұйымдардың саласы не мемлекеттік органдардың қолданатын жалпы қолжетімдік үшін ж а б ы қ телекоммуникациялық инфрақұрылым</p>	0,5

7.1.2. Аумақтық бөліну

1,5 (Басты)	Бір үй-жай шегінде – дербес есептеу желісі (PAN) немесе жергілікті есептеу желісі (LAN), мұнда тораптар және (немесе) соңғы құрылғылар арасындағы арақашықтық 1-ден 100-ге дейін шаршы метрді құрайды	0,1
	Бір ғимарат шегінде - жергілікті есептеу желісі (LAN), мұнда тораптар және (немесе) соңғы құрылғылар арасындағы арақашықтық 101-ден 500-ге дейін шаршы метрді құрайды	0,3
	Бірнеше ғимарат шегінде - бірнеше қатар орналасқан құрылыстар немесе бір кешеннің блоктарын қамтитын жергілікті есептеу желісі (LAN), мұнда тораптар және (немесе) соңғы құрылғылар арасындағы арақашықтық 501 метрден 2 киллометрге дейін құрайды	0,5
	Елді мекен шегінде – бірнеше жеке аудандарды не тұтас елді мекенді қамтитын елді мекеннің есептеу желісі (MAN), мұнда тораптар және (немесе) соңғы құрылғылар арасындағы арақашықтық 2-ден 100 киллометрге дейін құрайды	0,7
	Аудан немесе облыс шегінде – бірнеше елді мекендерді не тұтас аудан немесе облысты қамтитын жаһандық есептеу желісі (WAN), мұнда тораптар және (немесе) соңғы	1

		кұрылғылар арасындағы арақашықтық 101-ден 1000 кимлометрге дейін құрайды	
		Елдің шегінде - түрлі облыстардың бірнеше елді мекендерін не Қазақстан Республикасының барлық елді мекендерді қамтитын жаһандық есептеу желісі (WAN), мұнда тораптар және (немесе) соңғы құрылғылар арасындағы арақашықтық 1001-ден 6000 кимлометрге дейін құрайды	1,2
		Халықаралық – түрлі елдердің бірнеше елді мекендерін қамтитын жаһандық есептеу желісі (WAN), мұнда тораптар және (немесе) соңғы құрылғылар арасындағы арақашықтық 6001 және одан жоғары километрді құрайды	1,5
	6.1.3 Байланыс арналарының сәулеті	1 (Негізгі) "Соңғы миля" - ірі тораптар неме желілік сервистердің соңғы пайдаланушыларымен желілік провайдері арасындағы деректермен алмасу үшін байланыс желісі және байланыс жабдығы	0,1
		Бөлінген желі - желі тораптары немесе желгілікті желілер арасында деректермен алмасу үшін байланыс желісі және байланыс жабдығы	0,5
		Магистральды арна - желілер тораптарының ірі бірігулерімен немесе бірнеше жергілікті желілердің өзара	0,7

7-санат байланыс арналары мен телекоммуникациялық инфрақұрылым				арасында деректермен алмасу үшін байланыс желісі және байланыс жабдығы	
	7.1. Қуаты <u>Бағалау</u> <u>параметрлері:</u> Жоғары – 2,1-ден 3-ке дейін Орташа – 1,1-ден 2-ге дейін Төмен – 0,3-тен 1-ге дейін	7.2.1. Ақпаратты беру жылдамдығы	1 (Негізгі)	Жылдамдығы төмен - секундына 100 мегабайт деректерді берудің кепілденген жылдамдығын қамтамасыз етеді	0,1
				Жылдамдығы орта - секундына 100 мегабайттан 1 гигабайтқа дейінгі деректерді берудің кепілденген жылдамдығын қамтамасыз етеді	0,3
				Жылдамдығы жоғары - секундына 1 гигабайттан жоғары деректерді берудің кепілденген жылдамдығын қамтамасыз етеді	0,5
		7.2.2. Трафиктің сыныптамасы	0.5 (Базалық)	Жоқ – есепке алу ұйымдастырылмаған және желілік трафиктің сыныптамасы жоқ	0
				Сыныптамасы – есепке алу және тұрақты негізде желілікті трафикті сыныптау қамтамасыз етіледі, алайда сыныптау негізінде желілік трафикті басымдықтау қамтамасыз етілмейді	0,3
				Сыныптау және басымдықтау - есепке алу және желілікті трафикті сыныптау қамтамасыз етіледі, сондай-ақ тұрақты негізде сыныптау желілік трафикті басымдықтау қамтамасыз етіледі	0,5
			1,5 (Басты)	Төмен –желідегі тораптар және соңғы құрылғылар саны 100 ден аспайды	0,2

	7.2.3 Тораптардың көлемі		Қалыпты - желідегі тораптар және соңғы құрылғылар саны және 101- ден 1000 дейін	1
			Жоғары – желідегі тораптар және соңғы құрылғылар саны және 1001- ден 5001 дейін	1,2
			Төтенше – желідегі тораптар және соңғы құрылғылар саны 5001 астамды құрайды	1,5
7.3 . Сенімділігі <u>Бағалау</u> параметрлері: Жоғары – 2,1-ден 4-ке дейін Орташа –1,3-тен 2-ге дейін Төмен – 0,4-тен 1,2-ге дейін	7.3.1. Желіні ұйымдастыру түрі	1,5 (Басты)	Қорғалмаған жалпы желі - деректерді беру қорғалмаған жалпы телекоммуникациялық инфрақұрылым арқылы жүзеге асырылады	0,2
			Аралас – деректерді беру аралас телекоммуникациялық инфрақұрылым арқылы жүзеге асырылады	0,5
			Жалпы желілер сегменті – деректерді беру жалпы телекоммуникациялық инфрақұрылым (VPN) сегменті шеіберінде жүзеге асырылады	1
			Бөлінген желі - деректерді беру жалпы телекоммуникациялық инфрақұрылымнан бөлінген сымдық желі түріндегі бөлінген нақты арна арқылы жүзеге асырылады	1,5
	7.3.2. Ақпаратты беру тәсілі	1 (Негізгі)	Сымсыз – деректерді беру үшін сымсыз хаттама мен технология пайдаланылады (wifi, спутниктік байланыс, ұяы байланыс)	0,2
			Аралас - деректерді беру үшін сымдық және с ы м с ы з телекоммуникациялық инфрақұрылым комбинациясы пайдаланылады	0,5



			Сымдық - деректерді беру үшін сымдық телекоммуникациялық инфрақұрылым бойынша жүзеге асырылады	1
		7.3.3. Резервиртеу	1 (Негізгі) Резервтеусіз – телекоммуникациялық инфрақұрылымның резервтеуі қамтамасыз етілмейді	0
			Қалыпты резервтеу - "соңғы миляда" нақты байланыс арнасы резервтелінеді (оптикалық немесе мыс) және (немесе) клиентті жабдық қосылатын деректерді беру торабы резервтеледі резервируется физическая линия связи	0,5
			Аса жоғары резервтеу - клиенттік қосылу болатын сервистік бағдарлау резервтеледі және (немесе) байланыстың магистралдық арнасы және магистралдық желі құрылғысы резервтеледі	1